

Έτος Ίδρυσης 2006

ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

Ινστιτούτο Μικρών Επιχειρήσεων
ΓΣΕΒΕΕ

Εργαστήριο
πρόγνωσης &
παρακολούθησης
αλλαγών
επαγγελμάτων

Υπεύθυνος καταστήματος εστίασης/ υγειονομικού ενδιαφέροντος

Οδικός χάρτης
προσαρμογής
επαγγέλματος

**Υπεύθυνος
καταστήματος
εστίασης/
υγειονομικού
ενδιαφέροντος**

Ταυτότητα έκδοσης

Εκδότης
ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

Χρονολογία έκδοσης
2021

Τίτλος
Οδικός χάρτης προσαρμογής του επαγγέλματος «Υπεύθυνος καταστήματος εστίασης/ υγειονομικού ενδιαφέροντος»

Εκπόνηση μελέτης
Δημήτριος Παπαδόπουλος

Μεθοδολογική προσέγγιση & επιστημονική παρακολούθηση
ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ: Παρασκευάς Λιντζέρης, Αναστασία Αυλωνίτου,
Πέτρος Πρωτοπαπαδάκης, Αντώνης Αγγελάκης, Ελένη Μόκα, Ιωάννα Προφύρη

Τυπογραφική επιμέλεια - Διόρθωση
Γεωργία Παπαγεωργίου

Σχεδιασμός & σελιδοποίηση
The Birthdays Design

Παραγωγή
Cloudprint digital & display products

ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ
Ινστιτούτο Μικρών Επιχειρήσεων Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδας

Αριστοτέλους 46, 10433 Αθήνα
T: 210 8846852, F: 210 8846853, E: info@imegsevee.gr
www.imegsevee.gr

Βιβλιογραφική αναφορά:
Παπαδόπουλος Δ. & ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ (2021), Οδικός χάρτης προσαρμογής του επαγγέλματος «Υπεύθυνος καταστήματος εστίασης/υγειονομικού ενδιαφέροντος». Μελέτη του Εργαστηρίου πρόγνωσης και παρακολούθησης αλλαγών επαγγελματών, Αθήνα: ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

ISBN 978-618-5653-01-9
© ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

Η παρούσα μελέτη υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του υποέργου 2 της πράξης «Παρεμβάσεις της ΓΣΕΒΕΕ για τη συστηματική παρακολούθηση και πρόγνωση αλλαγών του παραγωγικού και επιχειρηματικού περιβάλλοντος των μικρομεσαίων επιχειρήσεων» με κωδικό ΟΠΣ 5003864 που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα & Καινοτομία 2014-2020».

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΤΠΑ & ΤΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΑΝΕΚ

ΕΠΑΝΕΚ 2014-2020
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Περιεχόμενα

1	Εισαγωγή	
	1.1. Το ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ	11
	1.2. Το Εργαστήριο παρακολούθησης αλλαγών επαγγελμάτων	12
2	Μεθοδολογία – Πηγές πληροφόρησης	
3	Αποτύπωση και ανάλυση επαγγέλματος	
	3.1. Περιγραφή επαγγέλματος	22
	3.2. Θεσμικό πλαίσιο άσκησης επαγγέλματος	24
	3.3. Επαγγελματικοί φορείς	24
	3.4. Τάσεις απασχόλησης	25
	3.5. Επιχειρηματική δραστηριότητα	26
	3.6. Μελέτη επαγγέλματος στην Ευρώπη	27
	3.7. Καινοτόμος δραστηριότητα στο επάγγελμα	28
4	Μελέτη παραγόντων αλλαγής επαγγέλματος	
	4.1. Επιχειρηματικό περιβάλλον, οικονομία και πλαίσιο ανταγωνισμού	32
	4.2. Θεσμικές μεταβολές και αλλαγές πολιτικής	34
	4.3. Τάσεις και εξελίξεις της σχετικής αγοράς αγαθών και υπηρεσιών	36
	4.4. Τεχνολογικός μετασχηματισμός και καινοτομία	38
	4.5. Νέα επιχειρηματικά μοντέλα και μοντέλα εργασίας	40
	4.6. Κλιματική αλλαγή και πράσινη οικονομία	42
	4.7. Βασικές τάσεις και δυναμικές επαγγέλματος	44
5	Ανάλυση δεξιοτήτων επαγγέλματος	
	5.1. Καταγραφή και πρόγνωση σημαντικότητας δεξιοτήτων	47
	5.2. Δεξιότητες σε έλλειψη	53
	5.3. Άλλα χαρακτηριστικά δεξιοτήτων	54
	5.4. Ψηφιακές δεξιότητες	56
	5.5. Βασικά σημεία μελέτης δεξιοτήτων	58
6	Ανάλυση SWOT του επαγγέλματος	60
7	Διαμόρφωση στρατηγικών προτάσεων προσαρμογής	
	7.1. Προτάσεις σε επαγγελματικό/κλαδικό επίπεδο	66
	7.2. Προτάσεις σε θεσμικό επίπεδο	70
	7.3. Σύνοψη στρατηγικών προτάσεων – χρονοδιάγραμμα	74
	Βιβλιογραφία	76
	Ομάδα εμπειρογνομόνων και πληροφορητές	78
	Ομάδες εστιασμένης συζήτησης	79
	Βιογραφικό σημείωμα επιστημονικού συνεργάτη	80
	Σύντομα βιογραφικά σημειώματα ομάδας έργου ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ	81

Επιτελική σύνοψη Οδικού χάρτη

Το επάγγελμα του Υπεύθυνου καταστήματος εστίασης/υγειονομικού ενδιαφέροντος δραστηριοποιείται στον δυναμικό κλάδο της εστίασης, έναν κλάδο που άντεξε μέσα στην οικονομική κρίση και χαρακτηριζόταν από άνοδο τα τελευταία έτη, μέχρι την έναρξη της πανδημίας Covid-19.

Η εμφάνιση της πανδημίας δημιούργησε αλυσιδωτά προβλήματα στον κλάδο οδηγώντας σε αναστολή λειτουργίας πλήθος επιχειρήσεων, στην μείωση της απασχόλησης, των εσόδων και γενικότερα στην αδυναμία λειτουργίας τους. Οι μεταβολές που συντελέστηκαν είχαν ως αποτέλεσμα την εμφάνιση τάσεων και δυναμικών σε πιο άμεσο χρόνο, λόγω των νέων αναγκών που δημιουργήθηκαν. Μέτρα όπως η μείωση της φορολόγησης, η οικονομική ενίσχυση, η δυνατότητα χρηματοδότησης των επιχειρήσεων του κλάδου, αν και είχαν αναδειχθεί νωρίτερα, κρίνονται πλέον αναγκαία και άμεσα.

Τα τελευταία έτη, με εξαίρεση την περίοδο της πανδημίας, παρατηρήθηκε αύξηση της απασχόλησης σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, τόσο σε επίπεδο επαγγέλματος, όσο και σε επίπεδο κλάδου απασχόλησης. Παράλληλα, ο αριθμός των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος αυξήθηκε την ίδια στιγμή που το ποσοστό της αυτοαπασχόλησης μειώθηκε, αποδεικνύοντας με αυτό τον τρόπο την αλλαγή που επέρχεται στον τρόπο λειτουργίας του κλάδου της εστίασης.

Το επάγγελμα γενικά δεν διαθέτει θεσμοθετημένους τίτλους εργασίας ή επαγγελματικές άδειες και θεσμοθετημένη επαγγελματική ιεραρχία και παράλληλα χαρακτηρίζεται από υψηλό βαθμό εκπροσώπησης από κλαδικούς φορείς.

Η ύπαρξη επαγγελματικού περιγράμματος ωστόσο, σε συνδυασμό με τα στοιχεία απασχόλησης του επαγγέλματος και την διασύνδεση με μεγάλο αριθμό επαγγελμάτων, αναδεικνύει τις μεγάλες δυνατότητες που υπάρχουν στο επάγγελμα για τα επόμενα έτη.

Το επάγγελμα χαρακτηρίζεται από μεγάλο αριθμό δεξιοτήτων, τόσο βασικών όσο και ειδικών, με αποτέλεσμα να θεωρείται απαραίτητη η εξέλιξη της γνώσης και των απαιτούμενων ικανοτήτων για την αποτελεσματική ανταπόκριση στις ανάγκες της καθημερινότητας και την θετική ανάπτυξη του επαγγέλματος. Οι τεχνολογικές εξελίξεις και οι αλλαγές που έχουν δημιουργηθεί στην κοινωνία και την οικονομία λόγω της ψηφιακής διακυβέρνησης, δημιουργούν νέες απαιτήσεις στην οργάνωση της εργασίας και νέες ανάγκες για ψηφιακές δεξιότητες. Ταυτόχρονα, η εμφάνιση της πανδημίας έχει δημιουργήσει νέες συνθήκες λειτουργίας των επιχειρήσεων της μαζικής εστίασης, οι οποίες για να ανταποκριθούν σε αυτές, θα πρέπει απαραίτητα να ακολουθήσουν διαδικασίες ψηφιακού μετασχηματισμού.

Για την καλύτερη αντιμετώπιση των καθημερινών προκλήσεων καταγράφηκαν προτάσεις σε επαγγελματικο-κλαδικό επίπεδο που αφορούν στην πιστοποίηση του επαγγέλματος και στη συνεχή κατάρτιση με σκοπό την ανάπτυξη εξειδικευμένων δεξιοτήτων, την παρακολούθηση των αλλαγών στην κοινωνία της πληροφορίας και την ενημέρωση των καταναλωτών σε θέματα που αφορούν στις διατροφικές συνήθειες και την υγιεινή διατροφή. Η κατάρτιση θα συντελέσει στην υιοθέτηση πρακτικών τεχνολογικής αναβάθμισης και εισαγωγής καινοτόμων χαρακτηριστικών στον κλάδο, ενώ η ενημέρωση, η πιστοποίηση και οι κοινές δράσεις των επαγγελματιών του κλάδου, θα αποτρέψουν φαινόμενα εκμετάλλευσης και αθέμιτου ανταγωνισμού.

Σε θεσμικό επίπεδο, επισημαίνεται η λήψη μέτρων για την επιβίωση από τις συνέπειες της πανδημίας, η ανάγκη επικαιροποίησης του υλικού που αφορά στην εκπαίδευση του προσωπικού της εστίασης, ο επαναπροσδιορισμός της στόχευσης των υγειονομικών ελεγκτικών μηχανισμών, το πλαίσιο αδειοδότησης των επιχειρήσεων μαζικής εστίασης όπως και η άμεση ανάγκη χρηματοδότησης του κλάδου.

1. Εισαγωγή

1.1

Το ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

1.2

Το Εργαστήριο παρακολούθησης αλλαγών επαγγελμάτων

1.1 Το ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

Το Ινστιτούτο Μικρών Επιχειρήσεων της Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδας (ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ) ιδρύθηκε το 2006 και αποτελεί φορέα μελέτης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων της χώρας και επιστημονικό σύμβουλο της ΓΣΕΒΕΕ.

Στρατηγικό όραμα του φορέα αποτελεί η ανάδειξη του ρόλου των μικρών επιχειρήσεων ως καθοριστικού και δυναμικού συντελεστή της κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης της χώρας. Για τον λόγο αυτόν, δίνεται σαφής έμφαση στη δημιουργία και διάχυση της επιστημονικής γνώσης για θέματα που ενδιαφέρουν τις μικρές επιχειρήσεις ενδυναμώνοντας τον ρόλο της ΓΣΕΒΕΕ και ενισχύοντας το ανθρώπινο δυναμικό των επιχειρήσεων στην προσαρμογή του στο μεταβαλλόμενο οικονομικό περιβάλλον.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο των βασικών δραστηριοτήτων του, παρέχει στη ΓΣΕΒΕΕ τεκμηριωμένες θέσεις, καθώς μελετά, αξιολογεί και εκπονεί προτάσεις πολιτικής για θέματα οικονομικής ανάπτυξης, χρηματοδότησης επιχειρήσεων, φορολογίας, απασχόλησης, κοινωνικής ασφάλισης, ανταγωνισμού και αναβάθμισης των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού των μικρών επιχειρήσεων.

Η μέχρι σήμερα λειτουργία του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ συνέπεσε με την υλοποίηση των προγραμματικών περιόδων 2007–2013 και 2014–2020 του ΕΣΠΑ, στο πλαίσιο των οποίων υλοποίησε δράσεις και έργα σε θεματικά πεδία και αντικείμενα ενδιαφέροντος της ΓΣΕΒΕΕ. Έτσι, το ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ αξιοποίησε τις ευκαιρίες και τις χρηματοδοτικές δυνατότητες των επιχειρησιακών προγραμμάτων του ΕΣΠΑ, για να διεξάγει έρευνες και να εκπονήσει εξειδικευμένες μελέτες. Παράλληλα, παρείχε υπηρεσίες υψηλής ποιότητας στα πεδία της συμβουλευτικής για την υποστήριξη των επιχειρήσεων, αλλά και της επαγγελματικής κατάρτισης των απασχολουμένων στις μικρές επιχειρήσεις.

1.2 Το Εργαστήριο παρακολούθησης αλλαγών επαγγελματιών

Μετά από σχεδόν μια δεκαετία οικονομικής κρίσης και με έντονες τις επιπτώσεις της πρόσφατης υγειονομικής κρίσης εξαιτίας της πανδημίας της Covid-19, το τοπίο της ελληνικής οικονομίας, της επιχειρηματικότητας και των επαγγελματιών που δραστηριοποιούνται εντός αυτής έχει μεταβληθεί σε διάφορα επίπεδα. Ο διάλογος για την κατάσταση των μικρών επιχειρήσεων, το επίπεδο απασχόλησης, τις μεταβολές σε πλήθος επαγγελματιών και στις δεξιότητες του ανθρώπινου δυναμικού, είναι πιο επίκαιρος από ποτέ.

Υπό το πρίσμα αυτό, το ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ ανέλαβε την πρωτοβουλία συγκρότησης ενός μηχανισμού για τη συστηματική παρακολούθηση των μεταβολών που αναμένεται να επηρεάσουν συγκεκριμένα επαγγέλματα στο άμεσο μέλλον. Κεντρικός στόχος της πρωτοβουλίας αυτής είναι να καλύψει ένα κενό στρατηγικής πληροφόρησης σε επίπεδο μικρών επιχειρήσεων και ειδικότερα όσον αφορά την έγκαιρη αναγνώριση τάσεων, εξελίξεων και μεταβολών στο ευρύτερο επιχειρηματικό, θεσμικό, οικονομικό και τεχνολογικό περιβάλλον, μέσα από ένα σύστημα παρακολούθησης, τεκμηρίωσης και αναλυτικής επεξεργασίας.

Ο παραπάνω μηχανισμός του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ υλοποιείται μέσα από τη δράση με τίτλο: «Εργαστήριο πρόγνωσης και παρακολούθησης παραγόντων αλλαγής του παραγωγικού περιβάλλοντος κλάδων και επαγγελματιών» (εφεξής «Εργαστήριο πρόγνωσης και παρακολούθησης αλλαγών επαγγελματιών»). Βασικό παραγόμενο της δράσης αποτελεί η προετοιμασία και εκπόνηση Οδικών Χαρτών Προσαρμογής Επαγγελματιών, σε πρώτη φάση για είκοσι (20) επαγγέλματα, οι οποίοι θα επικαιροποιούνται τακτικά, ώστε να αποτελέσουν διαρκείς οδηγούς δράσης για την αποτελεσματική ανταπόκριση των επιχειρήσεων στις επερχόμενες αλλαγές.

Σε συνέχεια των αποτελεσμάτων των Οδικών Χαρτών, αναμένεται να υλοποιηθούν στοχευμένες δράσεις για τα υπό μελέτη επαγγέλματα, όπως η εκπόνηση επαγγελματικών περιγραμμάτων, η ανάπτυξη εκπαιδευτικού περιεχομένου και υλικών, η διαμόρφωση σχημάτων πιστοποίησης κ.ά.

Ο παρών Οδικός χάρτης, που αφορά το επάγγελμα του «Υπευθύνου καταστήματος εστίασης/υγειονομικού ενδιαφέροντος», εκπονήθηκε από τον επιστημονικό συνεργάτη του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ κ. Παπαδόπουλο Δημήτριο υπό τον άμεσο συντονισμό της ομάδας έργου του Ινστιτούτου και συνοψίζει τα σημαντικότερα ευρήματα, όπως προέκυψαν από τη διαδικασία διερεύνησης των προοπτικών του επαγγέλματος.

2. Μεθοδολογία- Πηγές πληροφόρησης

Η διαδικασία της διερεύνησης των προοπτικών των επαγγελματιών επικεντρώνεται στην ανάδειξη τεκμηριωμένων ευρημάτων, τα οποία συνθέτουν την εικόνα των τάσεων και δυναμικών, έχοντας ως κύριο στόχο τη δημιουργία ενός πλαισίου κατευθύνσεων που θα βοηθήσει επαγγελματίες, εμπλεκόμενους παραγωγικούς κλάδους και φορείς στην προσαρμογή τους στις νέες εξελίξεις.

Αναφορικά με τη μεθοδολογία που ακολουθήθηκε για την προετοιμασία και την εκπόνηση του Οδικού Χάρτη Επαγγέλματος, αυτή περιλαμβάνει έναν συνδυασμό τεχνικών και εργαλείων διερεύνησης ανά φάση υλοποίησης.

Αναλυτικότερα, στη συνέχεια, αποτυπώνεται μια σύντομη περιγραφή της κάθε τεχνικής που εφαρμόζεται εξειδικεύοντας στις βασικές μεθόδους «προοπτικής διερεύνησης» που αξιοποιήθηκαν και στα παραγόμενα αποτελέσματα κάθε φάσης, όπως αυτά προέκυψαν από τη διαδικασία προετοιμασίας και εκπόνησης του Οδικού χάρτη προσαρμογής του επαγγέλματος του «Υπευθύνου καταστήματος εστίασης/υγειονομικού Ενδιαφέροντος».

Βιβλιογραφική επισκόπηση – αρχική μελέτη επαγγέλματος

1.

Η βιβλιογραφική επισκόπηση¹ αποτελεί ένα βασικό μέρος της διαδικασίας διερεύνησης και περιλαμβάνει τη μελέτη και εξέταση παραμέτρων, δεδομένων και άλλων σχετικών ποσοτικών και ποιοτικών στοιχείων που αφορούν στο επάγγελμα. Διατρέχει όλες τις φάσεις υλοποίησης, επειδή η συγκέντρωση, η επεξεργασία, η συμπλήρωση και η ενσωμάτωση στοιχείων πραγματοποιείται απαραίτητα καθ' όλη τη διάρκεια της μελέτης του επαγγέλματος.

Κατά την επισκόπηση αυτή, αξιοποιήθηκαν επίσημες πηγές και βάσεις δεδομένων από

εθνικούς και ευρωπαϊκούς φορείς (ενδεικτικά: Ελληνική Στατιστική Αρχή, Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της αγοράς εργασίας, Ευρωπαϊκή Στατιστική Αρχή, Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, ESCO, Cedefop, ESI, κ.ά.), δημοσιευμένες μελέτες, ερευνητικά κείμενα, εκπαιδευτικά υλικά και άλλες πηγές που κρίθηκαν απαραίτητες για την τεκμηριωμένη μελέτη και ανάλυση του επαγγέλματος.

Παραγόμενο αποτέλεσμα:
Ανάλυση υφιστάμενης κατάστασης και αρχική μελέτη επαγγέλματος

¹ Παράρτημα I – Βιβλιογραφία

Ημι-δομημένες συνεντεύξεις & Ομάδα εμπειρογνομώνων, πληροφορητών

2.

Οι ημι-δομημένες συνεντεύξεις με εμπειρογνώμονες και πληροφορητές² (expert interviews) αρχικά πραγματοποιήθηκαν παράλληλα με τη βιβλιογραφική επισκόπηση και κατά περίπτωση -ανάλογα με τις ιδιαίτερες ανάγκες- στα επόμενα στάδια της διερεύνησης των προοπτικών, τάσεων και δυναμικών του επαγγέλματος. Διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο στην αξιολόγηση, την τεκμηρίωση και επικύρωση των ευρημάτων, καθώς διασταυρώθηκαν με άλλες πηγές πληροφοριών (π.χ. ομάδες εστιασμένης συζήτησης). Κατά τη διεξαγωγή τους χρησιμοποιήθηκε ημι-δομημένο ερωτηματολόγιο που λειτούργησε βοηθητικά στην προσέγγιση και συζήτηση των πεδίων μελέτης που σχετίζονται με το υπό εξέταση επάγγελμα.

Αναλυτικότερα, στάλθηκαν προσκλήσεις συμμετοχής σε στελέχη των φορέων Δημόσιας Διοίκησης, σε φορείς εκπροσώπησης επαγγελματιών, σε ερευνητικούς οργανισμούς, καθώς και σε επιχειρήσεις/επαγγελματίες. Στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής συγκροτήθηκε ομάδα εμπειρογνομώνων (expert panel) που συνεργάστηκε με τον επιστημονικό συνεργάτη του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ καθ' όλη τη διαδικασία διερεύνησης των προοπτικών του επαγγέλματος.

Η παραπάνω ομάδα διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στην επικύρωση τάσεων και δυναμικών αλλαγής, όπως αυτές αναδείχθηκαν σε όλες τις φάσεις διερεύνησης, ενώ συνέβαλε στο να επιτευχθεί συναίνεση σε βασικά ζητήματα και στον εντοπισμό προτεραιοτήτων, να συγκεντρωθεί χρήσιμη πληροφορία σε σχετικά πεδία και να συμπληρωθούν κενά που προέκυψαν κατά τη διερεύνηση των προοπτικών του επαγγέλματος.

Παράλληλα με την ομάδα εμπειρογνομώνων, πραγματοποιήθηκαν συνεντεύξεις με εξειδικευμένους πληροφορητές που συνέβαλλαν στην συλλογή, ανάδειξη και αξιοποίηση γνώσεων και πληροφοριών απαραίτητων κατά τη διερεύνηση του επαγγέλματος.

Παραγόμενο αποτέλεσμα:
Συλλογή εμπειρικής γνώσης, επικύρωση αρχικών ευρημάτων και ανάδειξη νέας πληροφορίας η οποία δεν είχε διερευνηθεί

² Παράρτημα II – Ομάδα εμπειρογνομώνων και πληροφορητές

Ομάδες εστιασμένης συζήτησης (focus groups)

3.

Οι συναντήσεις εστιασμένης συζήτησης (focus groups) αποτελούν τα κατεξοχήν εργαλεία των ασκήσεων προοπτικής διερεύνησης, καθότι προσφέρουν τη δυνατότητα συγκέντρωσης και επεξεργασίας απόψεων από διαφορετικά είδη πηγών, φορέων και ατόμων, ενώ επίσης δημιουργούν τη δυνατότητα επεξεργασίας και σύνθεσης διαφορετικών απόψεων επί συγκεκριμένων θεμάτων.

Συνολικά πραγματοποιήθηκαν δύο (2) συναντήσεις εστιασμένης συζήτησης³ (focus groups) με εκπροσώπους φορέων Δημόσιας Διοίκησης, Ομοσπονδιών/Σωματείων, φορέων εκπαίδευσης, και επαγγελματίες του κλάδου. Η πρώτη συνάντηση (Ιωάννινα, 6/3/2020) είχε πέντε (5) συνολικά συμμετέχοντες και εστίασε στη διερεύνηση των παραγόντων αλλαγής που ανα-

μένεται να επηρεάσουν το υπό εξέταση επάγγελμα τα επόμενα έτη. Η δεύτερη συνάντηση πραγματοποιήθηκε στα Ιωάννινα στις 10/6/2020 με την συμμετοχή δύο (2) ατόμων και επικεντρώθηκε εκτεταμένα στο θέμα των υφιστάμενων αλλά και αναδυόμενων γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων, που θεωρούνται αναγκαίες στο υπό μελέτη επάγγελμα.

Παραγόμενο αποτέλεσμα:
Προσδιορισμός/επικύρωση τάσεων και δυναμικών και χαρακτηρισμός τους ως προς την πιθανότητα πραγμάτωσης και την επίπτωση που θα έχουν στο επάγγελμα. Ενδελεχής μελέτη υφιστάμενων απαραίτητων και μελλοντικά αναδυόμενων δεξιοτήτων.

4.

Στα προηγούμενα στάδια της διαδικασίας, με τη χρήση της παραπάνω δέσμης μεθόδων προοπτικής διερεύνησης εντοπίστηκαν σημαντικές δυνάμεις αλλαγής (π.χ. ανίχνευση περιβάλλοντος, εκτίμηση πιθανότητας εκδήλωσης φαινομένων), αναλύθηκαν οι επιπτώσεις τους (π.χ. ανάλυση τάσεων και δυναμικών) και αξιολογήθηκε η συνθετική αλληλεπίδρασή τους σε σημαντικά πεδία (π.χ. ανάλυση δεξιοτήτων).

Δύο εξειδικευμένα εργαλεία που αξιοποιήθηκαν κατά τα προηγούμενα στάδια και πρέπει να επισημανθούν, ως εργαλεία βάσης της όλης της μεθοδολογίας, είναι τα εξής:

Εργαλείο 1: Διάταξη εξειδίκευσης παραγόντων αλλαγής

Αφορά ουσιαστικά σε ένα δομημένο υπόδειγμα το οποίο εξέτασε συγκεκριμένες περιοχές μελέτης (παράγοντες αλλαγής) και αξιοποιήθηκε ως μέσο αποθήκευσης συνοπτικής και ουσιαστικής πληροφορίας σε σχέση με τις τάσεις/δυναμικές του επαγγέλματος, όπως αυτή αντλήθηκε μέσα από την υλοποίηση των διεργασιών διερεύνησης (έρευνα πεδίου, βιβλιογραφική επισκόπηση, συνεντεύξεις, focus groups κ.ο.κ.).

Εργαλείο 2: Διάγνωση και ανάλυση δεξιοτήτων

Αφορά επίσης σε δομημένο υπόδειγμα, από-

λυτα εξειδικευμένο στο πεδίο των δεξιοτήτων, τόσο σε επίπεδο διάγνωσης («ποιες είναι οι σημαντικότερες δεξιότητες για την άσκηση του επαγγέλματος σήμερα;»), όσο και σε επίπεδο μελλοντικής εκτίμησης («ποιες θα είναι οι σημαντικότερες τα επόμενα έτη;»). Τα σχετικά ευρήματα αναδείχθηκαν μέσα από την υλοποίηση των διεργασιών διερεύνησης (έρευνα πεδίου σε αντίστοιχες μελέτες, επαγγελματικά περιγράμματα, κείμενα εκπαιδευτικών προγραμμάτων, υλοποίηση συνεντεύξεων, focus groups κ.ο.κ.).

Τα αποτελέσματα που προέκυψαν από το σύνολο της διαδικασίας και την αξιοποίηση των παραπάνω εργαλείων, τροφοδότησαν το περιεχόμενο του Οδικού χάρτη προσαρμογής του επαγγέλματος.

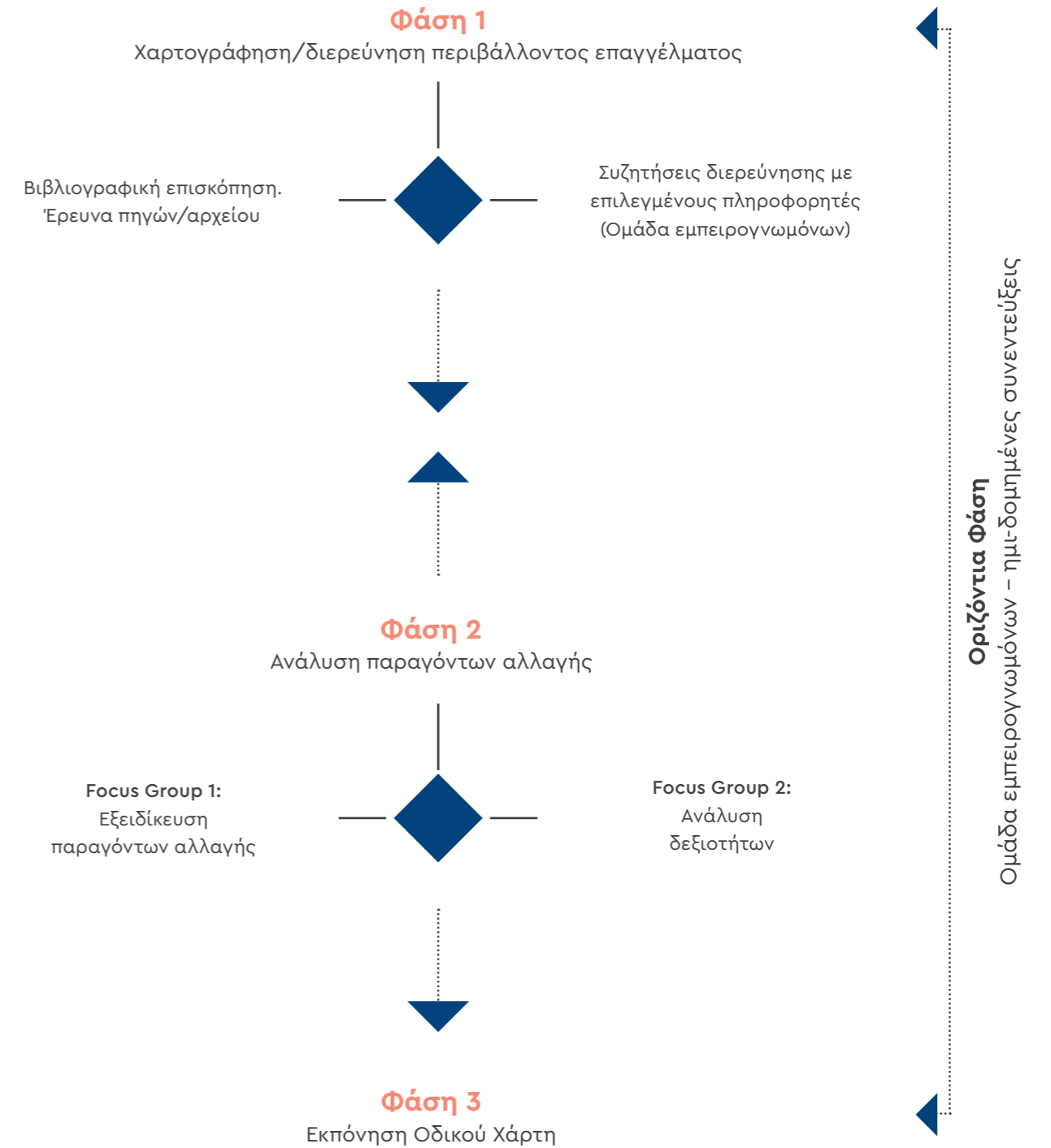
Οι Οδικοί χάρτες αποτελούν ουσιαστικά το επιστέγασμα όλης της παραπάνω προσπάθειας και εργασίας, ενώ περιλαμβάνουν και τη διαμόρφωση στρατηγικών συμπερασμάτων και προτάσεων για το επάγγελμα και την προσαρμογή του στις επερχόμενες αλλαγές.

Παραγόμενο αποτέλεσμα:
Οδικός χάρτης προσαρμογής επαγγέλματος

Η εικόνα της παραπάνω μεθοδολογίας αποτυπώνεται στο διάγραμμα που ακολουθεί, όπου αναλύονται τα βήματα που εφαρμόστηκαν ανά φάση για την παρακολούθηση και προοπτική διερεύνηση των αλλαγών του επαγγέλματος.

³ Παράρτημα ΙΙΙ – Ομάδες εστιασμένης συζήτησης

Μεθοδολογία και φάσεις διερεύνησης προοπτικών επαγγέλματος:

3. Αποτύπωση και ανάλυση επαγγέλματος

3.1

Περιγραφή
επαγγέλματος

3.2

Θεσμικό πλαίσιο
άσκησης επαγγέλματος

3.3

Επαγγελματικοί
φορείς

3.4

Τάσεις
απασχόλησης

3.5

Επιχειρηματική
δραστηριότητα

3.6

Μελέτη
επαγγέλματος
στην Ευρώπη

3.7

Καινοτόμος
δραστηριότητα στο
επάγγελμα

Στην ενότητα αυτή αρχικά προσδιορίζεται το πλαίσιο στο οποίο ασκείται το επάγγελμα και εν συνεχεία αναλύεται η υφιστάμενη κατάσταση βάσει ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων, όπως προέκυψαν από την διερεύνησή του.

Πρώτα εξετάζεται η αντιστοίχιση του επαγγέλματος με υφιστάμενα επαγγελματικά περιγράμματα, όπως και με τα ισχύοντα συστήματα ταξινόμησης επαγγελμάτων και κλάδων οικονομικής δραστηριότητας. Βάσει αυτών πραγματοποιείται συσχέτιση του επαγγέλματος με κλάδους προτεραιότητας της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης του ΕΣΠΑ 2014-2020, ενώ γίνεται διασύνδεση με άλλα επαγγέλματα που δραστηριοποιούνται στην αλυσίδα αξίας.

Γίνονται επίσης αναφορές στο θεσμικό/ρυθμιστικό πλαίσιο, όπως και σε φορείς εκπροσώπησης του επαγγέλματος σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Στο ίδιο πλαίσιο και με βάση την αντιστοίχιση με τα παραπάνω συστήματα ταξινόμησης καταγράφονται οι τάσεις στην απασχόληση και την επιχειρηματική δραστηριότητα που αναφέρονται στο επάγγελμα.

Η ενότητα κλείνει με την ποιοτική διερεύνηση της καινοτόμου δραστηριότητας εντοπίζοντας τα πεδία και τα παραδείγματα, στα οποία το επάγγελμα εμφανίζει στοιχεία καινοτομίας.

3.1

Περιγραφή επαγγέλματος

Ο Υπεύθυνος καταστήματος εστίασης/υγειονομικού ενδιαφέροντος σχεδιάζει, οργανώνει και διευθύνει την λειτουργία εστιατορίων, καφετεριών και συναφών δραστηριοτήτων για την παροχή υπηρεσιών εστίασης και τροφοδοσίας για εκδηλώσεις.

Ως επάγγελμα ηγείται όλων των άλλων επαγγελμάτων που δραστηριοποιούνται στην εστίαση και έχει ως βασικό μέλημα την παράδοση ενός μενού υψηλής ποιότητας, διασφαλίζοντας την αποτελεσματική λειτουργία της επιχείρησης με υψηλές προδιαγραφές παραγωγικότητας, ποιότητας και εξυπηρέτησης πελατών.

Πηγή: ISCO- 08

Συναφές Επαγγελματικό Περίγραμμα (βάσει λίστας ΕΠ του ΕΟΠΠΕΠ):

«Υπεύθυνος εστιατορικών και συναφών μονάδων»

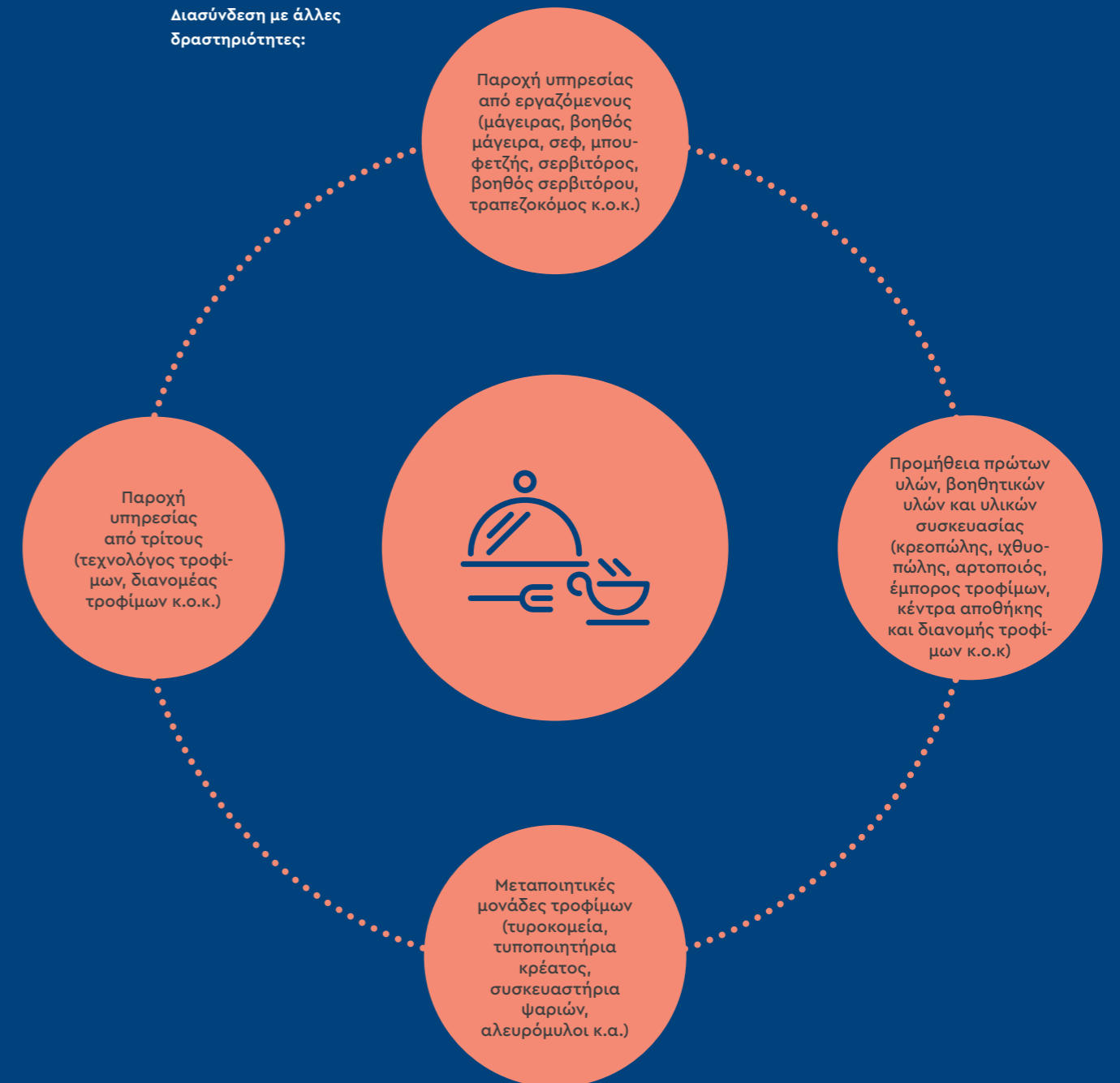
Αντιστοίχιση επαγγέλματος με το ισχύον Σύστημα Ταξινόμησης Επαγγελμάτων (ISCO 08):

141 – Διευθυντές Εστιατορίων και Ξενοδοχείων
1412 – Διευθυντές Εστιατορίων

Αντιστοίχιση επαγγέλματος με το ισχύον Σύστημα Ταξινόμησης Κλάδων Οικονομικής Δραστηριότητας (ΣΤΑΚΟΔ 08):

56.1 – Δραστηριότητες εστιατορίων και κινητών μονάδων εστίασης
56.10 – Δραστηριότητες υπηρεσιών εστιατορίων και κινητών μονάδων εστίασης
56.2 – Υπηρεσίες τροφοδοσίας για εκδηλώσεις και άλλες δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης
56.21 – Δραστηριότητες υπηρεσιών τροφοδοσίας για εκδηλώσεις
56.29 – Άλλες υπηρεσίες εστίασης

Διασύνδεση με άλλες δραστηριότητες:

3.2

Θεσμικό πλαίσιο άσκησης επαγγέλματος

Οι προϋποθέσεις για την άσκηση του επαγγέλματος του «Υπεύθυνου καταστήματος εστίασης/υγειονομικού ενδιαφέροντος» δεν καθορίζονται από συγκεκριμένη νομοθεσία.

Βασική νομοθεσία σε εθνικό επίπεδο σε επίπεδο επαγγέλματος/κλάδου:

- ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ.4442 – ΦΕΚ 230/7-12-2016 «Νέο θεσμικό πλαίσιο για την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας και άλλες διατάξεις»
- Υπουργική Απόφαση Υ1γ/Γ.Π/οικ.47829/2017 – ΦΕΚ 2161/Β/23-6-2017 «Υγειονομικοί όροι και προϋποθέσεις λειτουργίας επιχειρήσεων τροφίμων/ποτών και άλλες διατάξεις»
- Κανόνες ΔΙ.Ε.Π.Π.Υ – ΦΕΚ 2983/Β/30-08-2017 «Κωδικοποίηση Κανόνων Διακίνησης και Εμπορίας Προϊόντων και Παροχής Υπηρεσιών»
- Οδηγός υγιεινής Νο1 του ΕΦΕΤ για τις «επιχειρήσεις μαζικής εστίασης και ζαχαροπλαστικής».
- Υπουργική Απόφαση Αριθ.14708 –ΦΕΚ 1616/Β/17-08-2007, «Όροι, προϋποθέσεις και διαδικασία υλοποίησης υποχρεωτικής εκπαίδευσης και κατάρτισης προσωπικού των επιχειρήσεων τροφίμων και των Ελεγκτικών Αρχών και Φορέων του Επισήμου Ελέγχου Τροφίμων»
- ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3420, ΦΕΚ 298, 06-12-2005, «Κύρωση της Σύμβασης Πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας για τον έλεγχο του καπνού»
- ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 3730, ΦΕΚ 262/Α/23-12-2008, «Προστασία ανηλίκων από τον καπνό και τα αλκοολούχα ποτά και άλλες διατάξεις».
- ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 4212, ΦΕΚ 257/Α/3-12-2013 «Πνευματική ιδιοκτησία, συγγενικά δικαιώματα και

πολιτιστικά θέματα»

- Κοινή Υπουργική Απόφαση Αριθ. Η.Π. 18694/658/Ε 103 /11-04-2012, Καθορισμός αρμόδιων αρχών, μέτρων και διαδικασιών για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) υπ' αριθμ. 842/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Μαΐου 2000, «για ορισμένα φθοριούχα αέρια του θερμοκηπίου», και των Κανονισμών που εκδίδονται σε εφαρμογή του.

Βασική νομοθεσία σε ευρωπαϊκό/διεθνές επίπεδο:

- ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 178/2002 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 28ης Ιανουαρίου 2002 «για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων και τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφαλείας των τροφίμων»
- ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ.852/2004 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 29ης Απριλίου 2004 «για την υγιεινή των τροφίμων»
- ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ.1169/2011 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 25ης Οκτωβρίου 2011 «Σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές»
- ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ.1935/2004 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 27ης Οκτωβρίου 2004 «σχετικά με τα υλικά και αντικείμενα που προορίζονται να έρθουν σε επαφή με τρόφιμα»
- ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ.2073/2005 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 15^{ης} Νοεμβρίου 2005 «περί μικροβιολογικών κριτηρίων για τα τρόφιμα»

3.3

Επαγγελματικοί φορείς

Σε εθνικό επίπεδο:

- Πανελλήνια Ομοσπονδία Εστιατορικών & Συναφών Επαγγελματιών (Π.Ο.Ε.Σ.Ε.)
- Ομοσπονδία Αρχιμαγείρων Ελλάδος

Σε ευρωπαϊκό/διεθνές επίπεδο:

- Ευρωπαϊκός Σύνδεσμος Ξενοδοχείων, Εστιατορίων, Μπαρ, Καφέ και παρόμοιων επιχειρήσεων υγειονομικού ενδιαφέροντος, Association of Hotels, Restaurants, Cafés & similar establishments in Europe, (HOT.RE.C)
- Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Συνδικάτων στους τομείς της διατροφής, της γεωργίας και του τουρισμού, European Federation of Food, Agriculture and Tourism

Trade Unions, (E.F.F.A.T.)

- Ευρωπαϊκός οργανισμός εκπροσώπησης εταιρειών κέτερινγκ, organization represents European catering sector (Food Service Europe)
- Επιχειρηματική, Ένωση εστιατορίων Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής, που αντιπροσωπεύει περισσότερα από 380.000 εστιατόρια. <https://www.restaurant.org/home> (NATIONAL RESTAURANT ASSOCIATION)

3.4

Τάσεις απασχόλησης

Εκτίμηση απασχόλησης σύμφωνα με την οικονομική δραστηριότητα και τους βασικούς τετραψήφιους Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας (ΚΑΔ) που σχετίζονται με το επάγγελμα:

Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας (ΚΑΔ)	Αριθμός Απασχολούμενων		
	2016	2017	2018
5610 – Δραστηριότητες υπηρεσιών εστιατορίων και κινητών μονάδων εστίασης	209.182	216.973	243.105
5621 – Δραστηριότητες υπηρεσιών τροφοδοσίας για εκδηλώσεις	3.683	3.937	4.658
5629 – Άλλες υπηρεσίες εστίασης	7.745	7.022	7.947

Πηγή: Μητρώο Επιχειρήσεων ΕΛ.ΣΤΑΤ (2016-2018)

Εκτίμηση απασχόλησης της ευρύτερης ομάδας επαγγελματιών όπου υπάγεται το επάγγελμα βάσει του Συστήματος Ταξινόμησης Επαγγελματιών (ISCO 08):

Κωδικός Επαγγέλματος (ISCO 08)	Αριθμός Απασχολούμενων		
	2016	2017	2018
141 – Διευθυντές Ξενοδοχείων και Εστιατορίων	22.378	22.219	26.110

Πηγή: Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας, Ετήσια Έκθεση 2019 Στοιχεία ΕΛ. ΣΤΑΤ.

Εκτίμηση ποσοστού αυτοαπασχόλησης⁵ της ευρύτερης ομάδας επαγγελματιών όπου υπάγεται το επάγγελμα βάσει του Συστήματος Ταξινόμησης Επαγγελματιών (ISCO 08):

Κωδικός Επαγγέλματος (ISCO 08)	Ποσοστό αυτοαπασχόλησης		
	2016	2017	2018
141 – Διευθυντές Ξενοδοχείων και Εστιατορίων	70,2%	62,5%	51,3%

Πηγή: Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας, Ετήσια Έκθεση 2019 Στοιχεία ΕΛ. ΣΤΑΤ.

⁵ Το ποσοστό των αυτοαπασχολούμενων υπολογίστηκε βάσει της Ευρωπαϊκής Έρευνας Εργατικού Δυναμικού (EU LFS) αθροίζοντας τους κυρίως αυτοαπασχολούμενους που είναι οι εργαζόμενοι για δικό τους λογαριασμό (αυτοαπασχολούμενοι χωρίς προσωπικό) με τα συμβοηθούντα μέλη (βοηθοί στην οικογενειακή επιχείρηση) και διαιρώντας το παραπάνω σύνολο με το σύνολο της απασχόλησης. Στον υπολογισμό δεν συμπεριλήφθηκε η κατηγορία των εργοδοτών (αυτοαπασχολούμενοι με προσωπικό).

3.5 Επιχειρηματική δραστηριότητα

Εκτίμηση επιχειρηματικής δραστηριότητας, ως προς τη μεταβολή του αριθμού επιχειρήσεων και του κύκλου εργασιών, σύμφωνα με τους βασικούς τετραψήφιους Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας (ΚΑΔ) που σχετίζονται με το επάγγελμα:

Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας (ΚΑΔ)	Αριθμός επιχειρήσεων		
	2016	2017	2018
5610 – Δραστηριότητες υπηρεσιών εστιατορίων και κινητών μονάδων εστίασης	41.171	41.559	39.594
5621 – Δραστηριότητες υπηρεσιών τροφοδοσίας για εκδηλώσεις	336	342	333
5629 – Άλλες υπηρεσίες εστίασης	3.099	3.244	3.170

Πηγή: Μητρώο Επιχειρήσεων ΕΛ.ΣΤΑΤ (2016-2018)

Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας (ΚΑΔ)	Κύκλος εργασιών (εκ. €)		
	2016	2017	2018
5610 – Δραστηριότητες υπηρεσιών εστιατορίων και κινητών μονάδων εστίασης	3.412,096	3.664,188	3.939.354
5621 – Δραστηριότητες υπηρεσιών τροφοδοσίας για εκδηλώσεις	117.648	124.505	147.0
5629 – Άλλες υπηρεσίες εστίασης	206.505	180.670	196,8

Πηγή: Μητρώο Επιχειρήσεων ΕΛ.ΣΤΑΤ (2016-2018)

Αξιολόγηση εξαγωγικής δραστηριότητας

Η εξαγωγική δραστηριότητα των επιχειρήσεων που σχετίζονται με το επάγγελμα είναι πολύ μικρή, λόγω του ότι απευθύνονται σε καταναλωτές στην ελληνική επικράτεια. Εξαιρεση αποτελούν ορισμένες εταιρείες μαζικής εστίασης ή γρήγορου φαγητού, που προχώρησαν σε εξαγωγή του μοντέλου που ανέπτυξαν στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Η προσπάθεια ξεκίνησε την δεκαετία του 1990 σε χώρες της Κεντρικής Ευρώπης και των Βαλκανίων από αναγνωρισμένες αλυσίδες του κλάδου, οι οποίες ξεκίνησαν δυναμικά την εξαγωγική τους δραστηριότητα, αλλά λόγω της οικονομικής κρίσης συνέχισαν πτωτικά. Είναι ενδεικτικό ότι, ακόμα και σήμερα, μπορούμε να δούμε ότι υπάρχουν καταστήματα εστίασης με το σύστημα δικαιόχρησης (franchise) σε πόλεις της Γερμανίας, της Κύπρου, της Αρμενίας, του Κοσόβου και της Ρωσίας. Μια άλλη μορφή εξαγωγής είναι και η παροχή γευμάτων με την χρήση των υπηρεσιών τροφοδοσίας για εκδηλώσεις (catering), η οποία είναι και αυτή σε πολύ αρχικό στάδιο.

3.6 Μελέτη επαγγέλματος στην Ευρώπη

Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας (ΚΑΔ)	Αριθμός επιχειρήσεων		
	2016	2017	2018
56.10 – Δραστηριότητες υπηρεσιών εστιατορίων και κινητών μονάδων εστίασης	961.094	971.609	981.436
56.21 – Δραστηριότητες υπηρεσιών τροφοδοσίας για εκδηλώσεις	61.340	62.535	66.351
56.29 – Άλλες υπηρεσίες εστίασης	34.235	34.724	34.284

Πηγή: Structural Business Statistics Eurostat (2016-2018), EU-28

Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας (ΚΑΔ)	Αριθμός Απασχολούμενων		
	2016	2017	2018
56.10 – Δραστηριότητες υπηρεσιών εστιατορίων και κινητών μονάδων εστίασης	5.763.614	6.086.453	6.413.653
56.21 – Δραστηριότητες υπηρεσιών τροφοδοσίας για εκδηλώσεις	390.000	405.403	433.053
56.29 – Άλλες υπηρεσίες εστίασης	806.489	843.519	849.103

Πηγή: Structural Business Statistics Eurostat (2016-2018), EU-28

Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας (ΚΑΔ)	Κύκλος εργασιών (εκ. €)		
	2016	2017	2018
56.10 – Δραστηριότητες υπηρεσιών εστιατορίων και κινητών μονάδων εστίασης	272.291,5	287.478,8	307.514,0
56.21 – Δραστηριότητες υπηρεσιών τροφοδοσίας για εκδηλώσεις	17.789,4	18.588,4	20.718,0
56.29 – Άλλες υπηρεσίες εστίασης	40.960,3	43.533,6	45.587,9

Πηγή: Structural Business Statistics Eurostat (2016-2018), EU-28

3.7 Καινοτόμος δραστηριότητα στο επάγγελμα

Στην τελευταία ενότητα της ανάλυσης της υφιστάμενης κατάστασης περιγράφονται τα βασικά πεδία όπου εντοπίζονται στοιχεία καινοτομίας στο επάγγελμα, ως αποτέλεσμα της ποιοτικής διερεύνησης των χαρακτηριστικών του επαγγέλματος.

Πεδία εισαγωγής καινοτομίας βάσει της μελέτης του επαγγέλματος	Τεκμηρίωση και αναφορά σε συγκεκριμένα παραδείγματα
<p>Καινοτομία προϊόντος/υπηρεσίας</p> <ul style="list-style-type: none"> εισαγωγή στην αγορά ενός νέου ή σημαντικά βελτιωμένου προϊόντος (υλικού αγαθού ή υπηρεσίας), σε σχέση με τα βασικά χαρακτηριστικά του 	<p>Η καινοτομία στο χώρο της εστίασης είναι μια πολύπλοκη αλλά και απρόβλεπτη διαδικασία που εξελίσσεται μέσα σε ένα έντονο ανταγωνιστικό περιβάλλον και η αποτελεσματικότητα της συνδέεται άμεσα με τον βαθμό ικανοποίησης του πελάτη. Η μαζική εστίαση αποτελεί σημαντική πηγή καινοτομίας και σε ορισμένες χώρες χαρακτηρίζεται από έντονη διαβούλευση και εξέλιξη. Χαρακτηριστικά παραδείγματα: η ετήσια διάσκεψη καινοτομίας για την εστίαση που πραγματοποιείται στις Ηνωμένες πολιτείες Αμερικής από τον οργανισμό National Restaurant Association- (Restaurant Innovation Summit) και η ετήσια λίστα με τα 50 καλύτερα εστιατόρια του κόσμου, όπου η καινοτομία αποτελεί βασικό στοιχείο (https://www.theworlds50best.com/).</p> <p>Ορισμένα ενδεικτικά παραδείγματα καινοτομίας που έχουν καταγραφεί διεθνώς στην εστίαση είναι τα παρακάτω:</p> <ul style="list-style-type: none"> Καθιέρωση κοινών θαλάμων για το ψήσιμο κρεάτων καθώς και τη διατήρησή τους εν θερμώ, αποφεύγοντας την μεταφορά γευμάτων από τον φούρνο στους θερμοθαλάμους, εξοικονομώντας χρόνο αλλά ταυτόχρονα διασφαλίζοντας τους κανόνες ασφάλειας των τροφίμων. Ενοίκιαση κοινόχρηστων χώρων σε εστιατόρια, με σκοπό την χρήση της κουζίνας για την κάλυψη αναγκών παράδοσης, όπου το κτίριο, οι υπηρεσίες κοινής ωφέλειας και σε μερικές περιπτώσεις και η λάντζα, είναι πληρωμένα. Πραγματοποίηση διανομών φαγητού σε δημόσιους χώρους μέσω εφαρμογής κινητού. Λειτουργία αγροκτήματος με σκοπό την χρήση προϊόντων κατευθείαν από την φάρμα καθώς και την προσφορά εκδρομών σε αγροκτήματα και σε ειδικά θεματικά γεύματα στις εγκαταστάσεις τους.
<p>Καινοτομία διαδικασίας</p> <ul style="list-style-type: none"> εισαγωγή καινούριων συστατικών στοιχείων στην παραγωγική, κυρίως λειτουργία, όπως νέων πρώτων υλών, νέων μηχανισμών και εργαλείων ροής εργασιών και πληροφοριών, καθώς και καινούριου εξοπλισμού 	<p>Καινοτομία στην παραγωγική διαδικασία μπορεί να υπάρξει, μέσω της επιλογής διαφορετική διαδικασίας παραγωγής όπως για παράδειγμα η παραγωγή προϊόντων χωρίς γλουτένη, η παραγωγή βιολογικών γευμάτων ή προϊόντων με υψηλή διατροφική αξία, προϊόντων με συνδυασμό Ελληνικής και Διεθνούς κουζίνας κ.α. Ενδεικτικά μπορεί να καταγραφεί και η ανοιχτή κουζίνα (ορατή από τους πελάτες διαδικασία μαγειρέματος ή προετοιμασίας ενός γεύματος) καθώς και η δημιουργία ειδικών μενού, όπως για παράδειγμα για βρέφη ή παιδιά. Η καινοτομία διαδικασίας σε ορισμένες περιπτώσεις εστιατορίων έχει άμεση σχέση με την διεξαγωγή έρευνας από εκπαιδευτικά ιδρύματα (π.χ. πανεπιστήμια), όπου θέματα όπως η αισθητηριακή αντίληψη, η αειφορία, η αφηγηματική θεωρία και η νοσταλγία εξετάζονται με σκοπό την ενσωμάτωση στο μενού των επιχειρήσεων.</p>

Καινοτομία στην οργάνωση/λειτουργία

- εισαγωγή νέων μεθόδων και διαδικασιών στις πρακτικές του επαγγέλματος, στην οργάνωση της εργασίας ή στις εξωτερικές σχέσεις μιας επιχείρησης

Η ανάπτυξη κουλτούρας ποιότητας από τον επαγγελματία τόσο στην εργασία όσο και στην εξυπηρέτηση του πελάτη και η αφομοίωση της κουλτούρας από το προσωπικό, αποτελεί βασικό συστατικό επιτυχίας ενός καταστήματος μαζικής εστίασης. Για παράδειγμα, ορισμένα αναγνωρισμένα εστιατόρια ενέπνευσαν δημιουργικότητα και φρόντισαν για την εκπαίδευση του προσωπικού στην επιχείρηση, δημιουργώντας χώρους και διαδικασίες, τόσο για ομαδική όσο και για εστιασμένη εκπαίδευση. Η ανάπτυξη κουλτούρας η οποία έχει ως βάση την ακρίβεια και την λεπτομέρεια, μπορεί να συνυπάρχει με την καινοτομία και να οδηγήσει στην επίτευξη των στόχων (π.χ. βραβεία) και στην δημιουργία νέων συνεργασιών στο πλαίσιο μιας γενικότερης ανάπτυξης σε μια επιχείρηση μαζικής εστίασης. Η καινοτομία εδώ μπορεί να αφορά στην εξυπηρέτηση, η οποία αντικατοπτρίζεται στην εικόνα που δημιουργείται στον πελάτη, από την είσοδο του στο κατάστημα μέχρι την στιγμή που φεύγει. Πρέπει σε αυτό το διάστημα να γίνουν κατανοητές οι ανάγκες και τα θέλω του, αναδεικνύοντας ένα όμορφο περιβάλλον, ένα κατανοητό μενού, μια σωστή διαδικασία παραγγελίας και ένα εύλογο πλαίσιο χρόνου σερβιρίσματος. Η καινοτομία, για να έχει το επιθυμητό αποτέλεσμα, ακόμα και σε μια απλή, θεωρητικά, διαδικασία όπως το σερβίρισμα του πελάτη, χρειάζεται χρονικό προσδιορισμό, έρευνα και επαλήθευση διαδικασίας με σκοπό της επίτευξης της επιθυμητής ισορροπίας.

Καινοτομία marketing

- (εισαγωγή νέας μεθόδου marketing (προβολής/ διαφήμισης) που περιλαμβάνει σημαντικές αλλαγές στο σχεδιασμό των προϊόντων ή τη συσκευασία τους, την τοποθέτηση, την προώθηση ή την τιμολόγησή τους

Η επιτυχία μιας επιχείρησης μαζικής εστίασης εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό και από το μάρκετινγκ. Η καινοτομία στο μάρκετινγκ μπορεί να αφορά πεδία όπως:

- Ο τρόπος αξιοποίησης βάσεων δεδομένων
- Ο τρόπος διαχείρισης των παραπόνων
- Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης που θα χρησιμοποιηθούν και πώς αυτά θα αξιοποιηθούν με τον καλύτερο τρόπο
- Πώς θα πραγματοποιηθεί η καταγραφή των αναγκών των πελατών και το κοινό στο οποίο απευθύνεται η επιχείρηση
- Με ποιο τρόπο θα γίνεται η αξιολόγηση των κριτικών στο διαδίκτυο

Η καινοτομία στο μάρκετινγκ βοηθάει γενικά στο να ξεχωρίζει μια επιχείρηση από τον ανταγωνισμό και να δείχνει προς τα έξω ότι εστιάζει στον πελάτη αποσκοπώντας στη βελτίωση των υπηρεσιών και την ικανοποίησή του.

4. Μελέτη παραγόντων αλλαγής επαγγέλματος

4.1

Επιχειρηματικό περιβάλλον, οικονομία και πλαίσιο ανταγωνισμού

4.2

Θεσμικές μεταβολές και αλλαγές πολιτικής

4.3

Τάσεις και εξελίξεις της σχετικής αγοράς αγαθών και υπηρεσιών

4.4

Τεχνολογικός μετασχηματισμός και καινοτομία

4.5

Νέα επιχειρηματικά μοντέλα και μοντέλα εργασίας

4.6

Κλιματική αλλαγή και πράσινη οικονομία

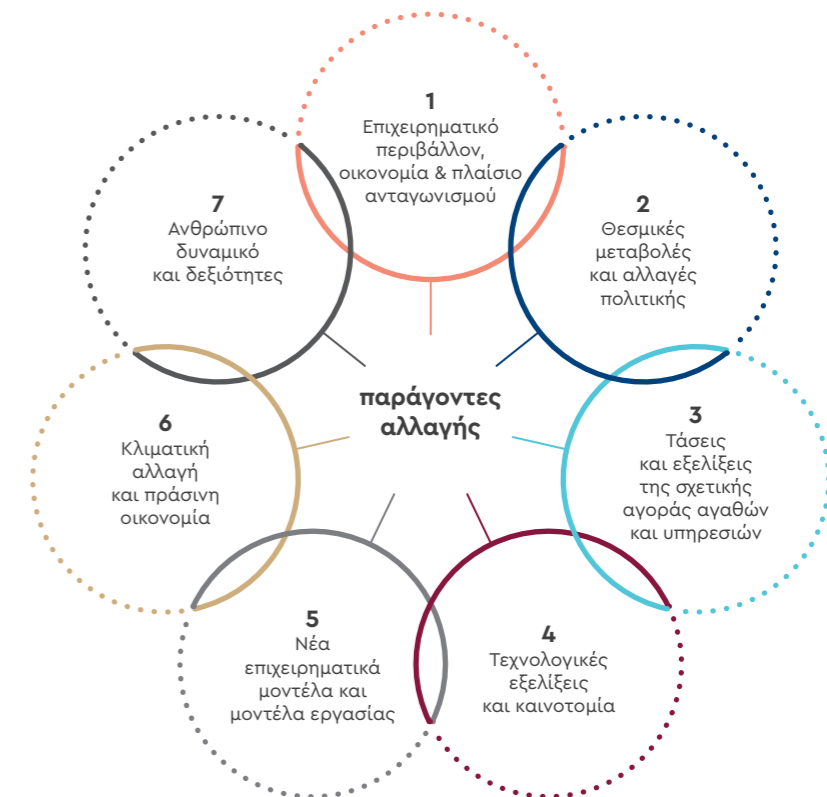
4.7

Βασικές τάσεις και δυναμικές επαγγέλματος

Βασικό τμήμα της διαδικασίας διερεύνησης των προοπτικών του επαγγέλματος αποτέλεσε ο εντοπισμός συγκεκριμένων ενοτήτων διερεύνησης που συχνά αναφέρονται ως «παράγοντες αλλαγής».

Ως «παράγοντας αλλαγής» προσδιορίζεται οποιαδήποτε εξέλιξη ή φαινόμενο που μπορεί να επηρεάσει το επάγγελμα μελλοντικά. Ο όρος λειτουργεί ως μια ευρύτερη ενότητα που καλύπτει δυναμικές, σήματα, τάσεις, μεγατάσεις, αβεβαιότητες κ.ά. Η ανάλυση ενός «παράγοντα αλλαγής» περιλαμβάνει μια αλληλουχία ενεργειών που αφορούν στη συγκέντρωση έγκυρων ποσοτικών και ποιοτικών στοιχείων μέσα από ένα ευρύ φάσμα πηγών και τη συνθετική ανάλυση πληροφοριών. Τα στάδια αυτής της λογικής αλληλουχίας επιτελούνται στο πλαίσιο συγκεκριμένων τεχνικών που συνδυάζονται κατά την υλοποίηση της διαδικασίας προοπτικής διερεύνησης.

Συγκεκριμένα, οι παράγοντες αλλαγής, όπως προσδιορίστηκαν ως διακριτές περιοχές μελέτης, κατηγοριοποιήθηκαν ως εξής:

Βάσει της παραπάνω προσέγγισης, ακολουθούν τα σημαντικότερα ευρήματα ανά παράγοντα αλλαγής, όπως προέκυψαν από τη διαδικασία διερεύνησης συγκεκριμένων υπο-πεδίων μελέτης. Η μελέτη του ανθρώπινου δυναμικού και των δεξιοτήτων (7ος παράγοντας αλλαγής) ακολουθεί σε διακριτό κεφάλαιο του Οδικού Χάρτη, καθώς έχει έντονη αλληλεπίδραση και εφαρμογή σε όλους τους παράγοντες αλλαγής του επαγγέλματος.

4.1 Επιχειρηματικό περιβάλλον, οικονομία και πλαίσιο ανταγωνισμού

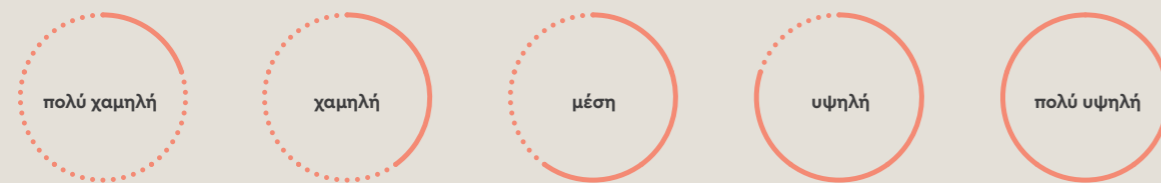
Στην πρώτη βασική ενότητα μελέτης αποτυπώνονται δυναμικές και τάσεις που αφορούν σε οριοθετημένες κατηγορίες του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και αναφέρονται σε μεταβολές, τάσεις, επικείμενες αλλαγές ή άλλα γεγονότα στο επιχειρηματικό περιβάλλον, την οικονομία και το πλαίσιο ανταγωνισμού που αναμένεται να επηρεάσουν τη λειτουργία και την ανάπτυξη του επαγγέλματος.

Εξειδικευμένα πεδία μελέτης της ενότητας:

διάρθρωση επαγγέλματος /κλάδου	φορολογική πολιτική	επίδραση γραφειοκρατίας
χρηματοδότηση/ επενδύσεις	επιχειρηματικότητα και δομές στήριξης	εμπορική δραστηριότητα
εισαγωγές/ εξαγωγές	ανταγωνισμός	δημόσιες προμήθειες

Στην επόμενη σελίδα αναλύονται οι βασικότερες τάσεις/δυναμικές που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο μελέτης του παράγοντα αλλαγής «Επιχειρηματικό περιβάλλον, οικονομία & πλαίσιο ανταγωνισμού»

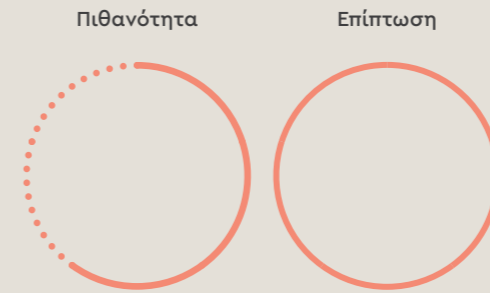
Η Πιθανότητα αφορά στην εκτίμηση να εκδηλωθεί η τάση/δυναμική στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Η Επίπτωση αφορά στον βαθμό επίδρασης της τάσης/δυναμικής στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Μείωση φορολογικών απαιτήσεων στον κλάδο της εστίασης

Αναλυτική περιγραφή:

Η μείωση της φορολογίας θα δώσει νέα δυναμική στον κλάδο αυξάνοντας τις δυνατότητες των επιχειρήσεων και συνάμα την απασχόληση. Χρήματα θα επενδυθούν για τον εκσυγχρονισμό του εξοπλισμού, για την ανάπτυξη της τεχνολογίας και την προστασία του περιβάλλοντος. Παράλληλα, αποτελεί βασικό στοιχείο για την επιβίωση των επιχειρήσεων του κλάδου που επλήγησαν σε μεγάλο βαθμό λόγω της πανδημίας και μεγάλο ποσοστό εξ αυτών οδηγήθηκε σε αναστολή λειτουργίας. Μέτρα που έχουν εξαγγελθεί, όπως μείωση των φορολογικών συντελεστών, μείωση των ασφαλιστικών εισφορών, μείωση του φόρου μερισμάτων των μετόχων, διατήρηση συντελεστών ΦΠΑ στην εστίαση στο 13%, μείωση του τέλους επιτηδεύματος, κατάργηση της εισφορά αλληλεγγύης, μείωση του τέλους επιτηδεύματος, φορολογικά κίνητρα για επενδύσεις και έκπτωση φόρου σε δαπάνες τεχνολογικής και ενεργειακής αναβάθμισης αναμένεται να μπουν σε διαδικασία εφαρμογής.

Χρόνος εκδήλωσης: 1-3 έτη

Λέξεις-κλειδιά: ΦΠΑ εστίασης, απαλλαγή δημοτικών τελών για την εστίαση, ασφαλιστικές εισφορές επαγγελματιών εστίασης, δέσμη μέτρων για την εστίαση

Αύξηση δυνατότητας πρόσβασης σε πηγές χρηματοδότησης για τον κλάδο εστίασης

Αναλυτική περιγραφή:

Η χρηματοδότηση αποτελεί σημαντικό παράγοντα για το επάγγελμα, κυρίως λόγω των αυξανόμενων αναγκών σε πόρους, είτε για την λειτουργία και τον εκσυγχρονισμό, είτε για την αντιμετώπιση του ανταγωνισμού, είτε για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας Covid-19. Χρηματοδότηση, όπως η παροχή κεφαλαίου κίνησης στις επιχειρήσεις εστίασης, με σκοπό την αγορά πρώτων υλών για τους 2-3 πρώτους μήνες επανεκκίνησης λειτουργίας, επιδότηση των πάγιων δαπανών και επιστρεπτέα προκαταβολή είναι ορισμένα ειδικά μέτρα για την αντιμετώπιση των προβλημάτων στον κλάδο από τις επιπτώσεις της πανδημίας Covid-19. Ως γενικό πλαίσιο κρίνεται σκόπιμο να αναφερθούν οι ευκαιρίες χρηματοδότησης από το νέο ΕΣΠΑ της περιόδου 2021-2027, το οποίο εστιάζει στους τομείς της Τεχνολογίας, των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, των δικτύων, της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, της πρόσβασης στην απασχόληση των ανέργων κ.ά. Το νέο πλαίσιο χρηματοδότησης θα πρέπει να συμπεριλάβει απαραίτητα τον κλάδο της εστίασης, λαμβάνοντας υπόψη πλέον και τις νέες ανάγκες που δημιουργήθηκαν στον κλάδο λόγω της πανδημίας, όπως ο ψηφιακός μετασχηματισμός και η αλλαγή τρόπου λειτουργίας των επιχειρήσεων εστίασης (δραστηριοποίηση σε εξωτερικούς χώρους, διανομή κ.ο.κ).

Χρόνος εκδήλωσης: 1-3 έτη

Λέξεις-κλειδιά: χρηματοδότηση εστίασης, ΕΣΠΑ 2021-2027, τραπεζικός δανεισμός, επενδύσεις, κεφάλαιο κίνησης, προμήθεια α' υλών

4.2 Θεσμικές μεταβολές και αλλαγές πολιτικής

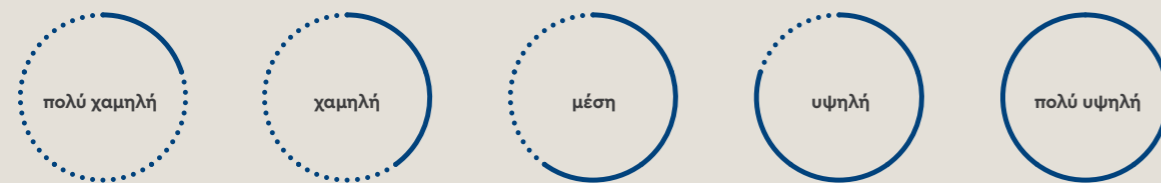
Στη δεύτερη ενότητα μελέτης αποτυπώνονται συγκεκριμένες τρέχουσες ή επικείμενες θεσμικές αλλαγές και αλλαγές πολιτικής που αφορούν στην ευρύτερη επιχειρηματική, οικονομική και κοινωνική δραστηριότητα, τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Εξειδικευμένα πεδία μελέτης της ενότητας:

υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο	πρόσφατα νομοθετήματα	αναμενόμενα νομοθετήματα
συμπληρωματικότητα νόμων	βαθμός θεσμικής ολοκλήρωσης	

Στην επόμενη σελίδα αναλύονται οι βασικότερες τάσεις/δυναμικές που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο μελέτης του παράγοντα αλλαγής «Θεσμικές μεταβολές και αλλαγές πολιτικής»

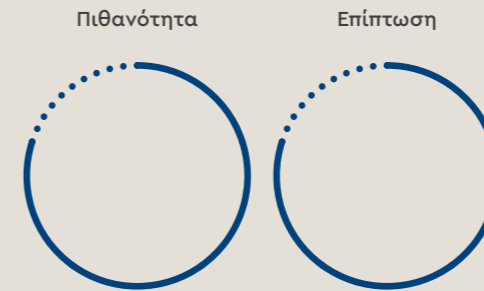
Η Πιθανότητα αφορά στην εκτίμηση να εκδηλωθεί η τάση/δυναμική στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Η Επίπτωση αφορά στον βαθμό επίδρασης της τάσης/δυναμικής στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Αύξηση υγειονομικών ελέγχων τήρησης νομοθεσίας - Εφαρμογή αντικαπνιστικού νόμου στην εστίαση

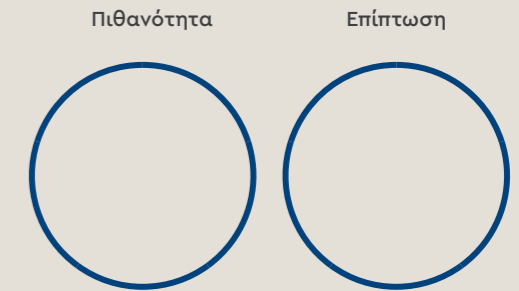
Αναλυτική περιγραφή:

Η νέα διαδικασία αδειοδότησης των επιχειρήσεων, να μην απλουστεύτηκε, συνάμα όμως έδωσε αυξημένες δυνατότητες σε φορείς ελέγχου να έχουν πρόσβαση στην πληροφορία γενικότερα. Δηλαδή, όλες οι εμπλεκόμενες υπηρεσίες αδειοδότησης ενημερώνονται ταυτόχρονα για την έναρξη μιας επιχείρησης, γεγονός που δεν συνέβαινε τα προηγούμενα έτη και έχουν το δικαίωμα του δειγματοληπτικού ελέγχου. Οι επιχειρήσεις θα πρέπει με τη σειρά τους να εφαρμόζουν αυτά που δεσμεύονται στην γνωστοποίηση. Ταυτόχρονα όμως ο υγειονομικός έλεγχος των επιχειρήσεων από αρκετές και διαφορετικές υπηρεσίες (Ε.Φ.Ε.Τ., Υγειονομικό, Τουριστική Αστυνομία) προκαλεί ορισμένες φορές σύγχυση στους επιχειρηματίες του κλάδου. Παράλληλα, η εφαρμογή του αντικαπνιστικού νόμου τα προηγούμενα χρόνια πέρασε από διάφορα στάδια με κοινό στόχο την απαγόρευση του καπνίσματος στους κλειστούς χώρους υγειονομικού ενδιαφέροντος. Αυτό είχε ως άμεση συνέπεια την προβληματική εφαρμογή του νόμου και την ανάπτυξη ενός αθέμιτου ανταγωνισμού, ο οποίος συνεχίζεται ακόμη και σήμερα. Ένα μεγάλο βέβαιο μέρος του κλάδου δείχνει να προσαρμόζεται και ήδη πολλές επιχειρήσεις διαμορφώνουν τον περιβάλλοντα εξωτερικό χώρο με σκοπό την προσαρμογή στις παραπάνω απαιτήσεις.

Χρόνος εκδήλωσης: 0-3 έτη

Λέξεις-κλειδιά: γνωστοποίηση δραστηριότητας, notifybusiness.gov.gr, έλεγχοι, αρχές HACCP, ΕΦΕΤ, αντικαπνιστικός νόμος, βιβλίο αναφοράς καπνίσματος, σήματα απαγόρευσης

Πανδημία και περιοριστικά μέτρα λειτουργίας επιχειρήσεων εστίασης

Αναλυτική περιγραφή:

Η πανδημία Covid-19 έχει οδηγήσει τον κλάδο της μαζικής εστίασης σε σημαντικές αλλαγές στον τρόπο λειτουργίας των καταστημάτων και ορισμένες από αυτές έχουν χαρακτηριστεί ως «αναγκαστικές» και «βραχυπρόθεσμες» λόγω των έκτακτων μέτρων που έχουν ληφθεί. Ορισμένα από αυτά ενδέχεται να δημιουργήσουν ένα νέο πλαίσιο λειτουργίας με σημαντικές αλλαγές στον τρόπο διάθεσης των γευμάτων, όπου ανέπαφες συναλλαγές κάνουν την εμφάνιση τους, νέα μοντέλα αυτοεξυπηρέτησης αναπτύσσονται (πρωινά σε ξενοδοχεία) όπως και η ενίσχυση της ηλεκτρονικής παραγγελίας φαγητού μέσω διαδικτυακών πλατφορμών πώλησης.

Χρόνος εκδήλωσης: 0-3 έτη

Λέξεις-κλειδιά: επανεκκίνηση εστίασης, περιοριστικά μέτρα, πιστοποιητικό εμβολιασμού, τήρηση αποστάσεων, ανέπαφες συναλλαγές, ηλεκτρονικές παραγγελίες

4.3 Τάσεις και εξελίξεις της σχετικής αγοράς αγαθών και υπηρεσιών

Στη παρούσα ενότητα μελέτης αποτυπώνονται συγκεκριμένες τρέχουσες ή επικείμενες ρυθμιστικές αλλαγές που αφορούν αμιγώς το υπό εξέταση επάγγελμα, σε εθνικό, ευρωπαϊκό ή διεθνές επίπεδο (π.χ. πρότυπα και προδιαγραφές προϊόντων). Επιπλέον, αποτυπώνονται τρέχουσες ή επικείμενες μεταβολές σε κοινωνικό-οικονομικό επίπεδο που σχετίζονται με νέες καταναλωτικές προτιμήσεις, νέες τάσεις προϊόντων ή αλλαγές που αναμένεται να επηρεάσουν τις μεθόδους παραγωγής, διανομής και προώθησης προϊόντων/υπηρεσιών.

Εξειδικευμένα πεδία μελέτης της ενότητας:

κανονιστικές προδιαγραφές στο επάγγελμα	ευρωπαϊκοί κανονισμοί/οδηγίες	αλυσίδα αξίας (πελάτες, προμηθευτές κ.ο.κ.)
συναφή επαγγέλματα	κέντρα κόστους λειτουργίας επαγγέλματος	νέα πρότυπα καταναλωτικής ζήτησης

Στην επόμενη σελίδα αναλύονται οι βασικότερες τάσεις/δυναμικές που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο μελέτης του παράγοντα αλλαγής «Τάσεις και εξελίξεις της σχετικής αγοράς αγαθών και υπηρεσιών»

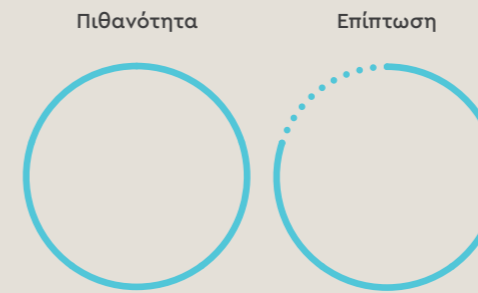
Η Πιθανότητα αφορά στην εκτίμηση να εκδηλωθεί η τάση/δυναμική στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Η Επίπτωση αφορά στον βαθμό επίδρασης της τάσης/δυναμικής στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Αύξηση ανταγωνισμού μεταξύ των επιχειρήσεων του κλάδου της μαζικής εστίασης

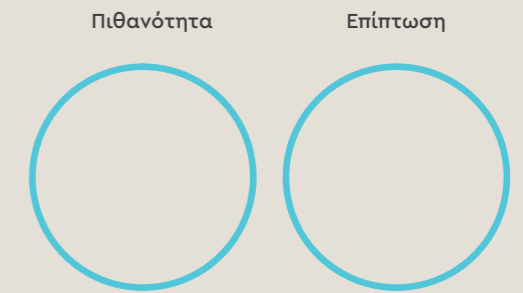
Αναλυτική περιγραφή:

Η αύξηση του ανταγωνισμού οδηγεί σε κόπωση των καταναλωτών αλλά και σε υπερπροσφορά υπηρεσιών και προϊόντων, πολλές φορές αμφιβόλου αξίας, με αποτέλεσμα την μείωση του κύκλου εργασιών και τα προβλήματα στην βιωσιμότητα των επιχειρήσεων του κλάδου. Αξίζει να τονιστεί και ο ανταγωνισμός που αναπτύσσεται από τις μη αμιγείς επιχειρήσεις του κλάδου, όπως αρτοποιαία, ιχθυοπωλεία και κρεοπωλεία που εισέρχονται στην μαζική εστίαση.

Χρόνος εκδήλωσης: 0-3 έτη

Λέξεις-κλειδιά: μερίδιο αγοράς, αθέμιτος ανταγωνισμός, προσφορές, ανταγωνιστικό πλεονέκτημα, στρατηγική χαμηλού κόστους

Αύξηση πωλήσεων μέσω Ηλεκτρονικών Πλατφορμών παράδοσης φαγητού.

Αναλυτική περιγραφή:

Οι ηλεκτρονικές πλατφόρμες παραγγελιών παράδοσης φαγητού (On line delivery) αυξάνονται τόσο ως αριθμός, όσο και ως μέγεθος κερδίζοντας μεγάλο μερίδιο της αγοράς, με αποτέλεσμα την ανάγκη ψηφιακού μετασχηματισμού του τρόπου πωλήσεων των καταστημάτων εστίασης. Η ανάπτυξη ηλεκτρονικών εφαρμογών από τις επιχειρήσεις εστίασης ή η συνεργασία με ηλεκτρονικές πλατφόρμες πώλησης αποτελούν δύο βασικά στοιχεία προσαρμογής στις νέες συνθήκες. Συνολικά, κάθε χρόνο οι Έλληνες παραγγέλλουν, ηλεκτρονικά ή/και μέσω τηλεφώνου, έτοιμο φαγητό και καφέδες αξίας περίπου 1,5 δισ. ευρώ. Από αυτά περίπου τα 300 εκατ. ευρώ περνούν από τις online πλατφόρμες ενώ το υπόλοιπο 1,2 δισ. μέσω τηλεφώνου. Η ισορροπία αυτή, ωστόσο, αναμένεται να μεταβληθεί στο μέλλον, προς όφελος των ηλεκτρονικών πλατφορμών πώλησης.

Χρόνος εκδήλωσης: 1-3 έτη

Λέξεις-κλειδιά: διαδίκτυο, πλατφόρμες παραγγελιών και διανομής φαγητού, online παραγγελία φαγητού, καταστήματα μαζικής εστίασης, ψηφιακοί κατάλογοι (μενού)

4.4 Τεχνολογικός μετασχηματισμός και καινοτομία

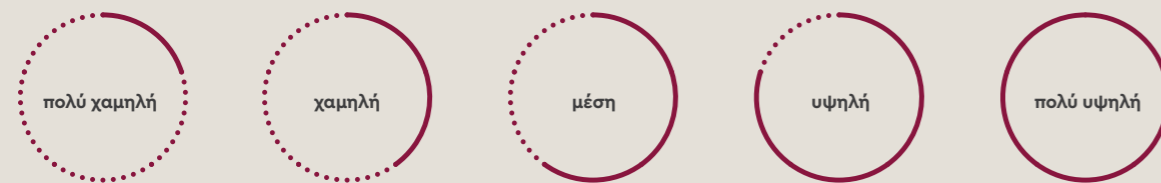
Στην τρέχουσα ενότητα μελέτης αποτυπώνονται δυναμικές και τάσεις που αφορούν σε μεταβολές, εξελίξεις και αλλαγές στο τεχνολογικό περιβάλλον, τόσο σε επίπεδο σχετικών μακρο-τεχνολογικών εξελίξεων όσο και σε επίπεδο εξειδικευμένων τεχνολογικών αλλαγών που αναμένεται να επηρεάσουν άμεσα τη λειτουργία και την ανάπτυξη του επαγγέλματος.

Εξειδικευμένα πεδία μελέτης της ενότητας:

πηγές εισαγωγής τεχνολογίας	βαθμός αξιοποίησης νέων τεχνολογιών	επενδύσεις
επίπεδα εισαγωγής καινοτομίας	νέα προϊόντα/ υπηρεσίες	

Στην επόμενη σελίδα αναλύονται οι βασικότερες τάσεις/δυναμικές που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο μελέτης του παράγοντα αλλαγής «Τεχνολογικός μετασχηματισμός και καινοτομία»

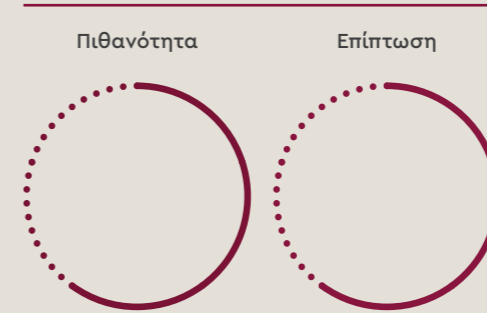
Η Πιθανότητα αφορά στην εκτίμηση να εκδηλωθεί η τάση/δυναμική στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Η Επίπτωση αφορά στον βαθμό επίδρασης της τάσης/δυναμικής στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Αύξηση της ηλεκτρονικής κράτησης σε εστιατόρια

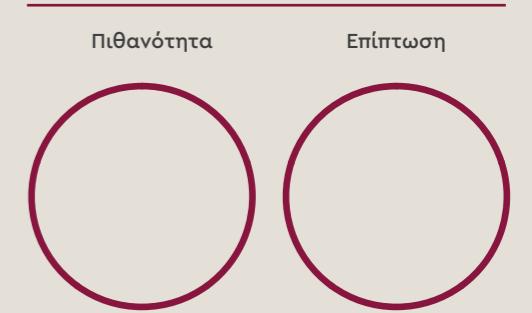
Αναλυτική περιγραφή:

Η δυνατότητα ηλεκτρονικής κράτησης τραπέζιού σε ένα εστιατόριο μέσω διαδικτύου αποτελεί με την σειρά της μια νέα τάση στον τρόπο λειτουργίας της μαζικής εστίασης. Με απλό τρόπο δίνεται η δυνατότητα στον πελάτη να γνωρίζει την διαθεσιμότητα σε κάποιο κατάστημα που θέλει να επισκεφτεί, αλλά και στον επιχειρηματία να έχει μια καλύτερη εικόνα της επισκεψιμότητας και της διαχείρισης των εργασιών. Παράλληλα, αντικαθίσταται σιγά σιγά με αυτό τον τρόπο ο παραδοσιακός τρόπος κράτησης δια τηλεφώνου. Στο πλαίσιο αυτό πληθαίνουν οι αντίστοιχες ηλεκτρονικές πλατφόρμες κράτησης (πχ e-table) στις επιχειρήσεις εστίασης, ενώ κρατήσεις σε εστιατόρια πραγματοποιούνται πλέον και μέσω της λειτουργίας της Google.

Χρόνος εκδήλωσης: 0-3 έτη

Λέξεις-κλειδιά: on line κράτηση, ηλεκτρονικό σύστημα κρατήσεων, αναζήτηση, τραπέζι

Αύξηση ηλεκτρονικής πληροφορίας για την αξιολόγηση των καταστημάτων μαζικής εστίασης

Αναλυτική περιγραφή:

Η αξιολόγηση των καταστημάτων μαζικής εστίασης καταγράφεται στο διαδίκτυο με διάφορους τρόπους. Ανάμεσα σε αυτούς είναι η αξιολόγηση από τον καταναλωτή σε ηλεκτρονικές πλατφόρμες όπως η Google και το tripadvisor, η αξιολόγηση από οδηγούς διασκέδασης και ψυχαγωγίας (Αθηνόραμα, Alpha Guide, Forbes κ.α.), από εμπειρογνώμονες (Michelin, Χρυσοί Σκούφοι κ.α), καθώς επίσης και μεμονωμένα σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Ο μεγάλος αυτός όγκος των πληροφοριών πολλές φορές αποτελεί κριτήριο επιλογής για την επίσκεψη ενός καταναλωτή σε ένα κατάστημα μαζικής εστίασης. Η δυνατότητα της διαδικτυακής αλληλεπίδρασης κατευθύνει μεγάλη μερίδα του καταναλωτικού κοινού προς συγκεκριμένες αγορές, ενισχύοντας ολοένα και περισσότερο αυτές τις τάσεις στις καταναλωτικές συνήθειες.

Χρόνος εκδήλωσης: 0-3+ έτη

Λέξεις-κλειδιά: κριτικές εστιατορίων, αξιολογήσεις, αστέρια Michelin, μάρκετινγκ εστιατορίου, οδηγοί διασκέδασης και ψυχαγωγίας

4.5 Νέα επιχειρηματικά μοντέλα και μοντέλα εργασίας

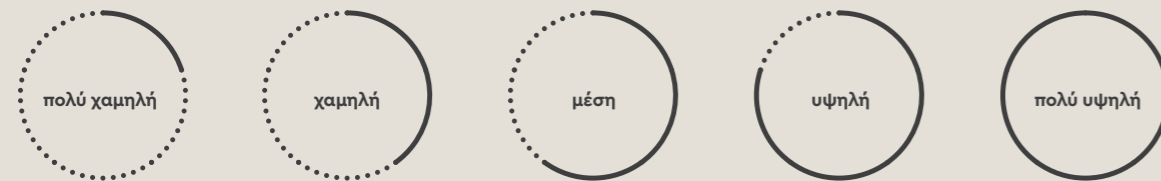
Στην παρούσα ενότητα μελέτης αποτυπώνονται δυναμικές και τάσεις που αφορούν στην εμφάνιση και ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών μοντέλων, τα οποία αναμένεται να επηρεάσουν την εξέλιξη του επαγγέλματος αλλά και ολόκληρων συναφών τομέων και αλυσίδων αξίας. Στο πλαίσιο αυτό, αποτυπώνονται νέες τάσεις σε επιχειρηματικά μοντέλα που σχετίζονται με το επάγγελμα και τον ευρύτερο κλάδο και εντοπίζονται, τόσο σε επίπεδο μικρών επιχειρήσεων όσο και σε επίπεδο ευρύτερων τάσεων μεγάλων επιχειρήσεων, ενώ περιγράφονται πιθανές πραγματικές ή δυνητικές επιδράσεις από τις συγκεκριμένες τάσεις.

Εξειδικευμένα πεδία μελέτης της ενότητας:

αναδυόμενα επιχειρηματικά μοντέλα	αναδυόμενα μοντέλα εργασίας	ψηφιακός μετασχηματισμός
διαδικτυακές πλατφόρμες	βαθμός ετοιμότητας επαγγελματιών	

Στην επόμενη σελίδα αναλύονται οι βασικότερες τάσεις/δυναμικές που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο μελέτης του παράγοντα αλλαγής «Νέα επιχειρηματικά μοντέλα και μοντέλα εργασίας»

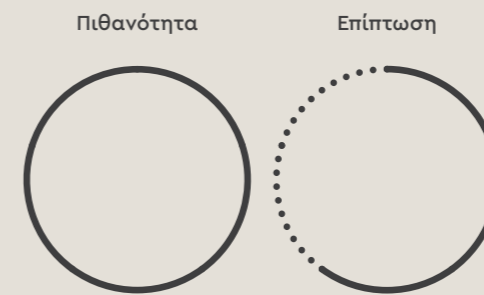
Η Πιθανότητα αφορά στην εκτίμηση να εκδηλωθεί η τάση/δυναμική στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Η Επίπτωση αφορά στον βαθμό επίδρασης της τάσης/δυναμικής στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Μείωση θέσεων εργασίας και κύκλου εργασιών

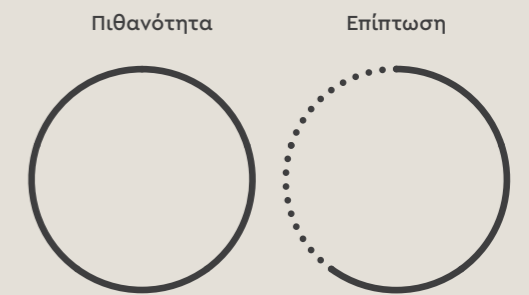
Αναλυτική περιγραφή:

Οι ηλεκτρονικές πωλήσεις ενδέχεται να επηρεάσουν τα επιχειρηματικά μοντέλα και ήδη κατέχουν σημαντικό κομμάτι του τζίρου τις μαζικής εστίασης. Αλλαγές που μπορεί να οδηγήσουν στην κατάργηση θέσεων εργασίας σε επιχειρήσεις για την διεκπεραίωση των παραγγελιών και ανάπτυξη καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος μόνο γι' αυτό τον σκοπό. Οι ηλεκτρονικές πωλήσεις, με την ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας και τις απεριόριστες δυνατότητες των κινητών τηλεφώνων, οδηγεί σε σημαντικές αλλαγές στην παραγγελιοληψία και την αναζήτηση της πληροφορίας. Λογικό είναι λοιπόν, η μη υιοθέτηση σχετικών πρακτικών να οδηγήσει πολλές φορές μια επιχείρηση του κλάδου σε οικονομικό αποκλεισμό.

Χρόνος εκδήλωσης: 1-3 έτη

Λέξεις-κλειδιά: online παραγγελία, πλατφόρμες πώλησης φαγητού, ηλεκτρονικές εφαρμογές, νέο επιχειρηματικό μοντέλο, προσαρμοστικότητα επιχειρήσεων εστίασης

Μείωση αυτοαπασχόλησης

Αναλυτική περιγραφή:

Η μείωση της αυτοαπασχόλησης σε επιχειρήσεις με ή χωρίς προσωπικό και η αύξηση των μισθωτών αναδεικνύει την τάση είτε για μεγαλύτερες επιχειρήσεις, είτε για υποκαταστήματα μεγάλων εταιρειών (franchising), είτε ακόμα για μεγάλα επενδυτικά - εταιρικά σχήματα, τα οποία αφήνουν το παραδοσιακό μοντέλο της ατομικής επιχείρησης όπου πολλές φορές ο εστιάτορας επιτελούσε όλα τα καθήκοντα. Η μείωση της αυτοαπασχόλησης αναμένεται να επηρεάσει σημαντικά τον κλάδο της μαζικής εστίασης, διότι η φιλοσοφία των μικρών επιχειρήσεων, όπου ιδιοκτήτης και συμβοηθούντα μέλη υποστήριζαν όλη την παραγωγική διαδικασία, εμφανίζει σημαντικές δυσκολίες από άποψη βιωσιμότητας. Ο μεγάλος ανταγωνισμός, ωστόσο, και η πληθώρα των απαιτήσεων τόσο των καταναλωτών όσο και των υπηρεσιών, δημιουργούν επιπλέον ανάγκες στις μικρές επιχειρήσεις που δεν μπορούν να καλυφθούν με τα υφιστάμενα μέσα που διαθέτουν.

Χρόνος εκδήλωσης: 1-3 έτη

Λέξεις-κλειδιά: αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα, ατομική επιχείρηση, μισθωτή εργασία, επιχειρήσεις franchise

4.6 Κλιματική αλλαγή και πράσινη οικονομία

Στην παρούσα ενότητα μελέτης αποτυπώνονται τρέχουσες ή επικείμενες δυναμικές, τάσεις και αλλαγές που σχετίζονται με το επάγγελμα και προκύπτουν ως αποτέλεσμα της στροφής σε πολιτικές, δράσεις, πρωτοβουλίες, επιχειρηματικές στρατηγικές και παραγωγικές διαδικασίες που λαμβάνουν υπόψη τους διαστάσεις της κλιματικής αλλαγής, της πράσινης οικονομίας και της κυκλικής οικονομίας.

Εξειδικευμένα πεδία μελέτης της ενότητας:

περιβαλλοντικά πρότυπα και προδιαγραφές	μελλοντικές κανονιστικές αλλαγές	κυκλική οικονομία
«πράσινες» τεχνολογίες	νέες δεξιότητες	

Στην επόμενη σελίδα αναλύονται οι βασικότερες τάσεις/δυναμικές που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο μελέτης του παράγοντα αλλαγής «Κλιματική αλλαγή και πράσινη οικονομία»

Η Πιθανότητα αφορά στην εκτίμηση να εκδηλωθεί η τάση/δυναμική στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Η Επίπτωση αφορά στον βαθμό επίδρασης της τάσης/δυναμικής στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Τεχνολογική και ψηφιακή αναβάθμιση επιχειρήσεων εστίασης

Αναλυτική περιγραφή:

Η τεχνολογική αναβάθμιση είναι απαραίτητη για την προσαρμογή της εκάστοτε επιχείρησης στις νέες ανάγκες που αναπτύσσονται από την πλευρά των πελατών σε θέματα τεχνολογίας, με σκοπό την ηλεκτρονική διαχείριση των υπηρεσιών και είναι επίσης απαραίτητη για την ορθολογιστική διαχείριση των πόρων (προμήθειες, προσωπικό, εξοπλισμός) με σκοπό τόσο την εξοικονόμηση πόρων όσο και την προστασία του περιβάλλοντος από αλόγιστη χρήση τροφίμων.

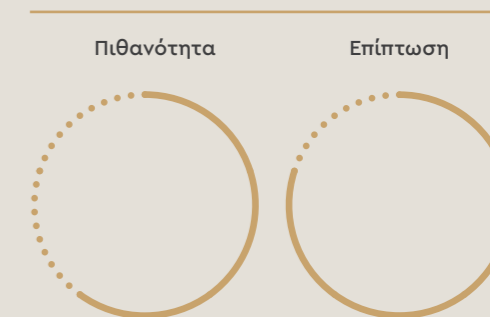
Στην κατεύθυνση αυτή περιλαμβάνονται ενέργειες όπως:

- η αναβάθμιση εξοπλισμού εστίασης,
- η προμήθεια και εγκατάσταση νέων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού πληροφορικής,
- η δημιουργία και προσαρμογή ιστοσελίδας για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία,
- η ανάπτυξη εφαρμογής για κινητά (mobile apps),
- η υιοθέτηση υπηρεσιών cloud computing, η ανάπτυξη και εφαρμογή εξειδικευμένων προγραμμάτων διαχείρισης πελατών ή προσωπικού της επιχείρησης (τύπου ERP, CRM, HRMS) κ.ο.κ.

Χρόνος εκδήλωσης: 1-3 έτη

Λέξεις-κλειδιά: αναβάθμιση επιχειρήσεων εστίασης, διαδίκτυο, διαχείριση πελατών, mobile portals, mobile apps, ERP, CRM

Υιοθέτηση πρακτικών εξοικονόμησης ενέργειας στα καταστήματα μαζικής εστίασης

Αναλυτική περιγραφή:

Η εξοικονόμηση ενέργειας μέσω της χρήσης εξοπλισμού υψηλής ενεργειακής απόδοσης μαζί με τις παρεμβάσεις σε κτίρια οδηγεί σε μείωση κόστους λειτουργίας και παραγωγής ενώ ταυτόχρονα προστατεύει το περιβάλλον και τη διαχείριση των φυσικών πόρων. Στο πλαίσιο αυτό, η αύξηση του κόστους λειτουργίας και διαχείρισης των καταστημάτων εστίασης είναι αναπόφευκτο ότι θα οδηγήσουν σε λύσεις εξοικονόμησης ενέργειας, με σκοπό την βιωσιμότητα τους.

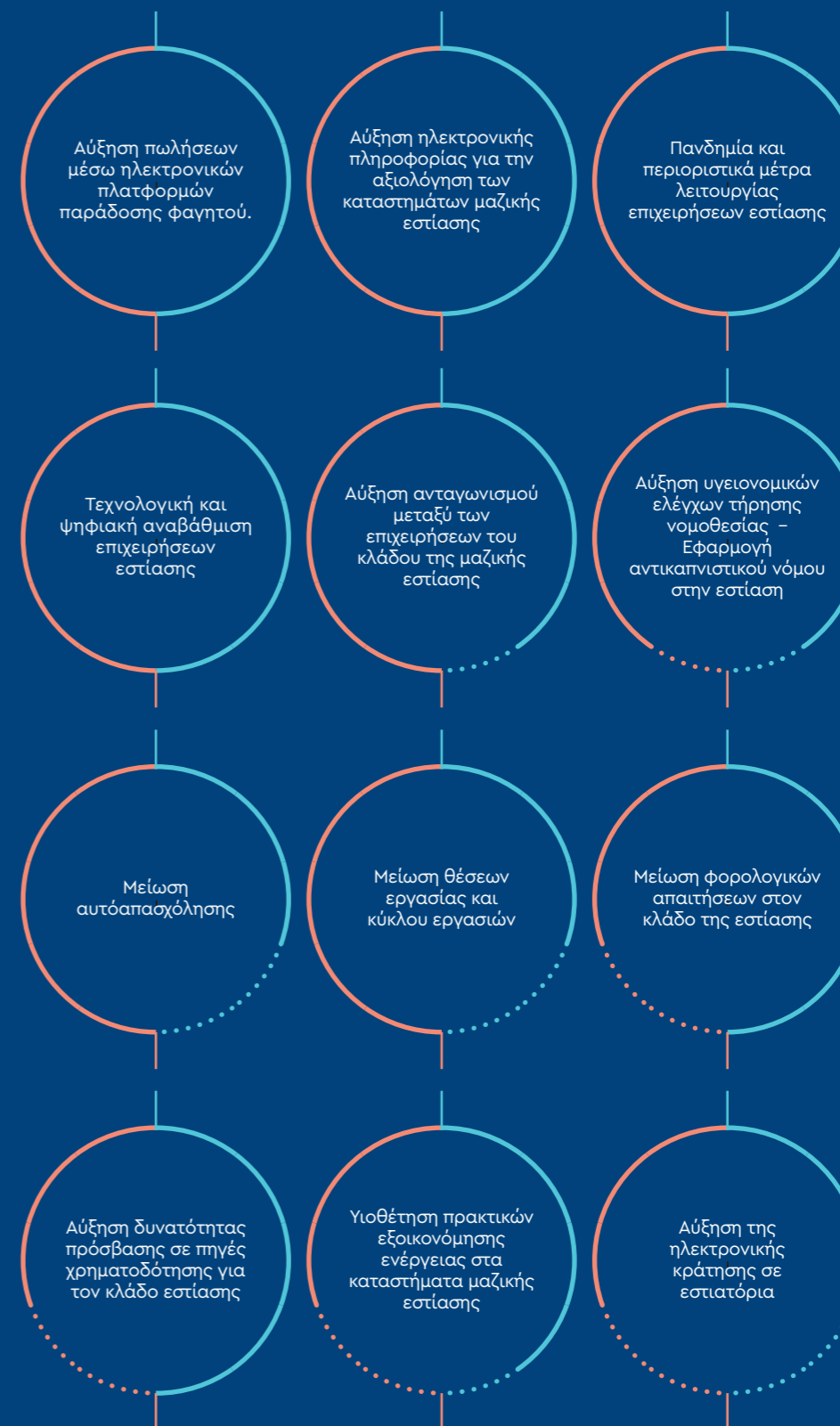
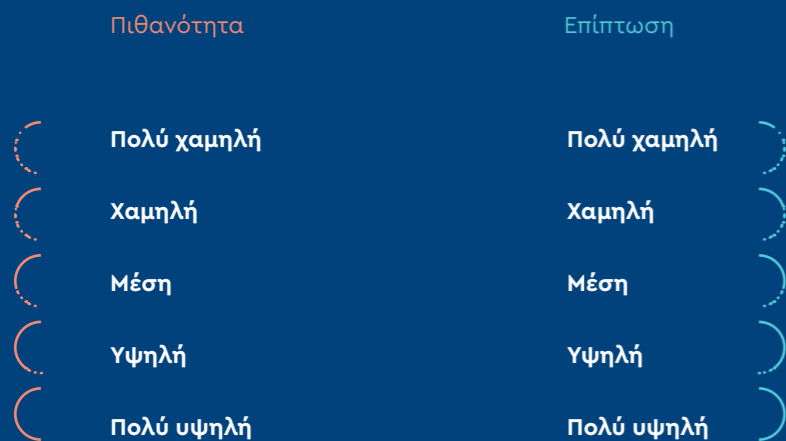
Χρόνος εκδήλωσης: 1-3 έτη

Λέξεις-κλειδιά: πράσινο εστιατόριο, εξοικονόμηση ενέργειας, κόστος λειτουργίας, προστασία περιβάλλοντος, αειφορική διαχείριση

4.7 Βασικές τάσεις και δυναμικές επαγγέλματος

Με βάση την εκτεταμένη μελέτη και ανάλυση των παραγόντων αλλαγής που προηγήθηκε, πραγματοποιείται στη συνέχεια σύνοψη των τάσεων και δυναμικών που θα επηρεάσουν την εξέλιξη του επαγγέλματος του «Υπευθύνου καταστήματος εστίασης/υγειονομικού ενδιαφέροντος» τα επόμενα έτη.

Η ακόλουθη σύνοψη απεικονίζει τις βασικές τάσεις και δυναμικές, ξεκινώντας από αυτές που έχουν υψηλότερη πιθανότητα και επίπτωση.

5. Ανάλυση δεξιοτήτων επαγγέλματος

5.1

Καταγραφή
και πρόγνωση
σημαντικότητας
δεξιοτήτων

5.2

Δεξιότητες
σε έλλειψη

5.3

Άλλα χαρακτηριστικά
δεξιοτήτων

5.4

Ψηφιακές
δεξιότητες

5.5

Βασικά σημεία
μελέτης δεξιοτήτων

Οι δεξιότητες αποτελούν διακριτή ενότητα μελέτης, καθώς αλληλεπιδρούν έντονα με όλους τους προαναφερθέντες παράγοντες αλλαγής, αποτυπώνοντας δυναμικές, ελλείψεις και αναδυόμενες τάσεις που αφορούν σε μεταβολές, εξελίξεις και αλλαγές στις ανάγκες δεξιοτήτων στην ευρύτερη δομή απασχόλησης του επαγγέλματος. Εξετάστηκαν εκτεταμένα σε συνάρτηση με τις μεταβολές στο ευρύτερο επιχειρηματικό και τεχνολογικό περιβάλλον, τόσο σε επίπεδο γενικών τάσεων όσο και σε επίπεδο εξειδικευμένων δεξιοτήτων (π.χ. επαγγελματικών, ψηφιακών, επιχειρηματικών) που αναμένεται να καταστούν αναγκαίες στα επόμενα έτη ως προς τη λειτουργία και ανάπτυξη του επαγγέλματος.

Κατηγορία (είδος) δεξιοτήτων:

βασικές γνώσεις

γενικές δεξιότητες

επαγγελματικές δεξιότητες

εξειδικευμένες
επαγγελματικές δεξιότητες

ψηφιακές δεξιότητες

ευρύτερες κοινωνικές
δεξιότητες

χαρακτηριστικά,
στάσεις και αξίες

Πεδία αποτίμησης δεξιοτήτων:

σημαντικότητα δεξιοτήτων

ελλείψεις δεξιοτήτων

πολυπλοκότητα,
επαναληπτικότητα, τυποποίηση

χρήση μηχανών, κίνδυνος απαξίωσης δεξιοτήτων

τυποποίηση, συνεργασία

τρόπος απόκτησης
δεξιοτήτων

5.1

Καταγραφή και πρόγνωση σημαντικότητας δεξιοτήτων

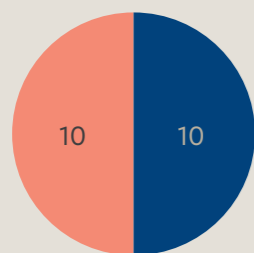
Στο πλαίσιο της μελέτης του επαγγέλματος του «Υπευθύνου καταστήματος εστίασης/υγειονομικού ενδιαφέροντος» εντοπίστηκαν οι πιο σημαντικές δεξιότητες ανά κατηγορία σήμερα, όπως και αυτές που θα είναι σημαντικότερες μετά από πέντε (5) έτη.

Στη συνέχεια, καταγράφονται οι παραπάνω δεξιότητες ταξινομημένες ανά κατηγορία ανάλυσης και με βάση την τιμή, με την οποία αξιολογήθηκε η κάθε συγκεκριμένη δεξιότητα σε δεκαβάθμια κλίμακα (πιο σημαντικές θεωρήθηκαν όσες έχουν τιμή από 7 έως 10).

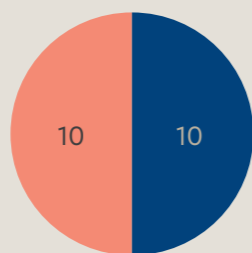
● Σήμερα ● Μετά από 5 χρόνια

Ειδικές επαγγελματικές δεξιότητες

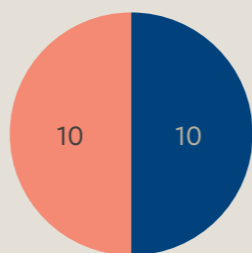
Εφαρμογή κανόνων υγιεινής και ασφάλειας

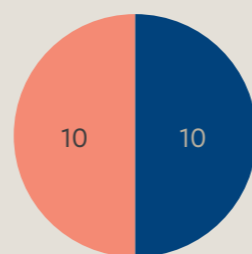
Εργασιακή εμπειρία

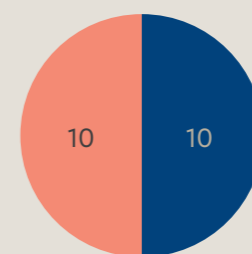
Επιλογή τόπου εγκατάστασης επιχείρησης

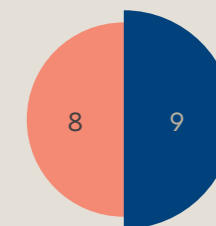
Γευσιγνωσία

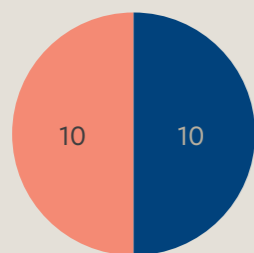
Σχεδιασμός και υλοποίηση στρατηγικών μάρκετινγκ

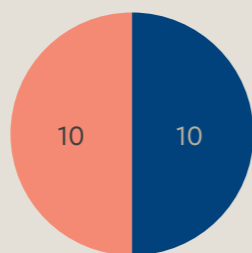
Ανάλυση ανταγωνισμού

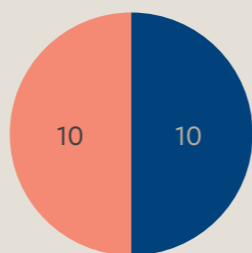
Δημιουργία και κοστολόγηση μενού και υπηρεσιών

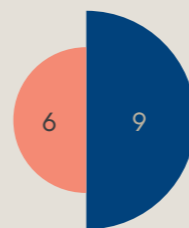
Τήρηση αγορανομικών διατάξεων

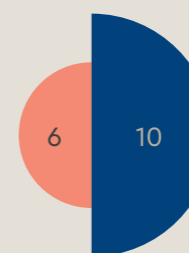
Διαχείριση προμηθειών

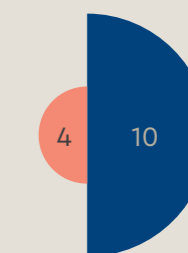
Χειρισμός συστημάτων μηχανογράφησης

Κείμενη περιβαλλοντική νομοθεσία

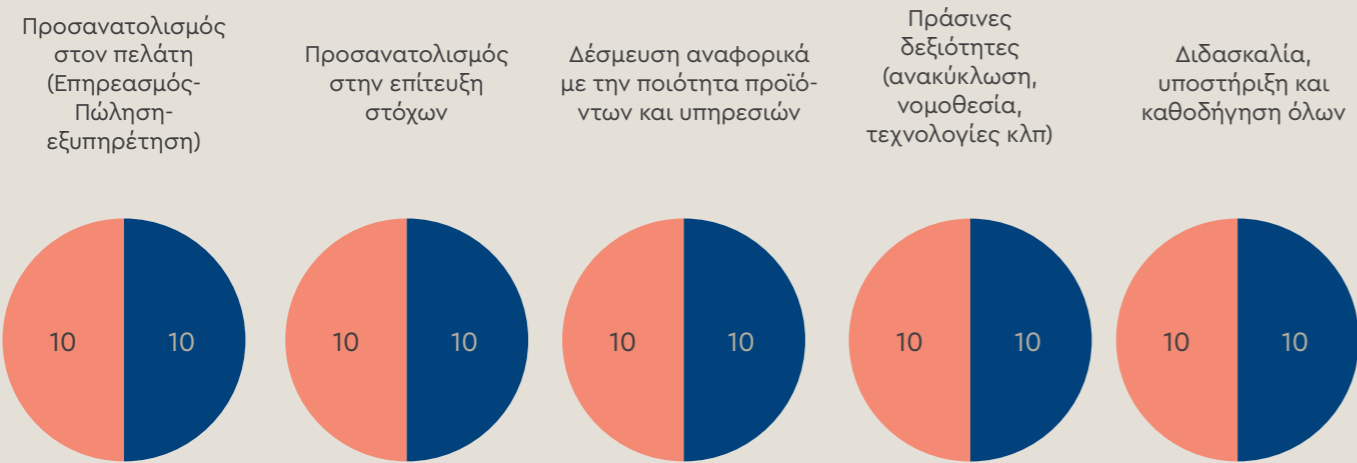

Ψηφιακές μορφές οργάνωσης προσωπικού

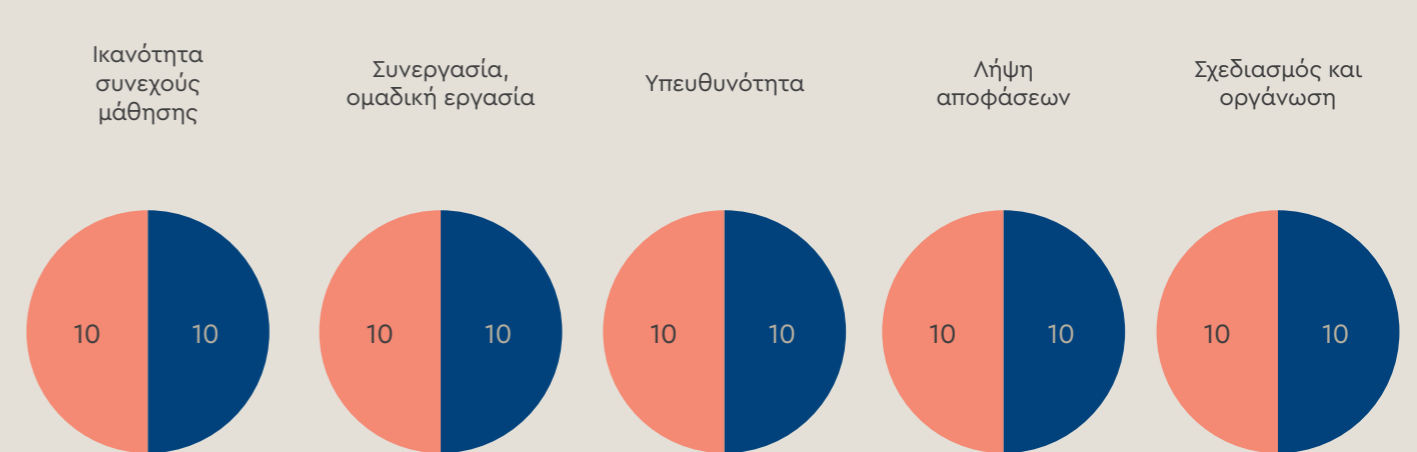

● Σήμερα ● Μετά από 5 χρόνια

Επαγγελματικές δεξιότητες

Γενικές δεξιότητες

Χαρακτηριστικά, στάσεις και αξίες

Κοινωνικές δεξιότητες

Εν συνεχεία, καταγράφονται οι δεξιότητες που εμφανίζουν τη μεγαλύτερη αύξηση σημαντικότητας για την περίοδο 2020–2025, ως αποτέλεσμα της σύγκρισης μεταξύ της τρέχουσας και της μελλοντικής σημαντικότητας των δεξιοτήτων.

Δεξιότητες αυξανόμενης σημαντικότητας 2020–2025

Διαχείριση αποβλήτων

Ψηφιακές μορφές οργάνωσης προσωπικού

Ποιοτικό εργασιακό περιβάλλον (κουλτούρα φιλοξενίας, αριστείας, και υπευθυνότητες

Εφαρμογή τεχνικών έρευνας αγοράς

Ανάλυση των τάσεων στους κλάδους τροφίμων και ποτών

Σεβασμός και προστασία προσωπικών δεδομένων

Ανάπτυξη μεθόδων εργασίας

Περιβαλλοντική μέριμνα και προστασία

Κατανόηση και σεβασμός του διαφορετικού

Βασικές γνώσεις που συνδέονται με την ιδιότητα του ενεργού πολίτη

5.2 Δεξιότητες σε έλλειψη

Στην ενότητα αυτή επισημαίνονται οι δεξιότητες που εμφανίζουν μεγάλη έλλειψη κατά την μελέτη του επαγγέλματος. Παράλληλα για κάθε δεξιότητα επισημαίνεται η βασική αιτία της έλλειψης.

Δεξιότητα σε μεγάλη έλλειψη	Βασική αιτία της έλλειψης
Ικανότητα συνεχούς μάθησης	Ελλιπής επιχειρησιακή κατάρτιση, έλλειψη κινήτρων εργαζομένου
Επίλυση προβλημάτων	Έλλειψη κινήτρων εργαζομένου
Ανάλυση – Σύνθεση	Ελλιπής αρχική εκπαίδευση, έλλειψη κινήτρων εργαζομένου
Κριτική σκέψη	Ελλιπής αρχική εκπαίδευση, ελλιπής επαγγελματική εμπειρία
Διεπιστημονική- Διαθεματική προσέγγιση	Ελλιπής επιχειρησιακή κατάρτιση
Δημιουργικότητα	Ελλιπής αρχική εκπαίδευση, έλλειψη κινήτρων εργαζομένου
Ενσυναίσθηση	Ελλιπής επαγγελματική εμπειρία
Αυτόνομη- Ανεξάρτητη εργασία	Ελλιπής επαγγελματική εμπειρία
Υπευθυνότητα	Ελλιπής επαγγελματική εμπειρία, έλλειψη κινήτρων εργαζομένου
Λήψη αποφάσεων	Ελλιπής επαγγελματική εμπειρία, έλλειψη κινήτρων εργαζομένου
Συντονισμός έργων	Ελλιπής επαγγελματική εμπειρία, έλλειψη κινήτρων εργαζομένου

5.3 Άλλα χαρακτηριστικά δεξιοτήτων

Στην ενότητα αυτή αναφέρονται, από το σύνολο της μελέτης δεξιοτήτων, οι σημαντικότερες δεξιότητες που εκδηλώνουν το υπό εξέταση χαρακτηριστικό, π.χ. πολυπλοκότητα, επαναληπτικότητα κ.ο.κ.

Πολυπλοκότητα

- Λήψη αποφάσεων
- Συντονισμός έργων, ρυθμός
- Ηγεσία
- Αξιοπιστία
- Κατανόηση και τήρηση θεσμικού πλαισίου και κανονισμών
- Προσανατολισμός στην επίτευξη στόχων
- Διδασκαλία, υποστήριξη και καθοδήγηση όλων
- Επιλογή τόπου εγκατάστασης επιχείρησης
- Δημιουργία και κοστολόγηση μενού και υπηρεσιών
- Σχεδιασμός και υλοποίηση στρατηγικών μάρκετινγκ

Επαναληπτικότητα

- Μελέτη, κατανόηση και εφαρμογή οδηγιών
- Κατανόηση και τήρηση θεσμικού πλαισίου και κανονισμών
- Υπευθυνότητα
- Εφαρμογή κανόνων υγιεινής και ασφάλειας
- Μέριμνα για τη υγεία και ασφάλεια στην εργασία
- Συνεργασία, ομαδική εργασία
- Βασικά μαθηματικά
- Προσαρμοστικότητα
- Προσανατολισμός στον χώρο
- Σχετικές γνώσεις με το επάγγελμα (πτυχίο)
- Επιμέλεια και συντήρηση εγκαταστάσεων και υποδομών

Τυποποίηση

- Κατανόηση και τήρηση θεσμικού πλαισίου και κανονισμών
- Ορθότητα και ταχύτητα υπολογισμών
- Μελέτη, κατανόηση και εφαρμογή οδηγιών
- Εφαρμογή κανόνων υγιεινής και ασφάλειας
- Μέριμνα για τη υγεία και ασφάλεια στην εργασία
- Διασφάλιση της δημόσιας υγείας και προστασία του καταναλωτή
- Γραφή, ανάγνωση, κατανόηση κειμένου στη μητρική γλώσσα
- Σχετικές γνώσεις με το επάγγελμα (πτυχίο)
- Προσανατολισμός στον χώρο
- Χρήση εργαλείων και μηχανών

Συνεργασία

- Συνεργασία, ομαδική εργασία
- Σχεδιασμός και οργάνωση
- Ικανότητα συνεχούς μάθησης
- Συντονισμός έργων, ρυθμός
- Υπολογισμός και διαχείριση χρόνου
- Προσανατολισμός στην επίτευξη στόχων

Χρήση μηχανών / εργαλείων

- Ξένη γλώσσα
- Ορθότητα και ταχύτητα υπολογισμών
- Διαχείριση οικονομικών και χρηματικών πόρων
- Γραφή, ανάγνωση, κατανόηση κειμένου στη μητρική γλώσσα
- Βασικές γνώσεις τεχνολογιών και εφαρμογών

Κίνδυνος Απαξίωσης

- Λήψη αποφάσεων
- Συντονισμός έργων
- Ηγεσία
- Δημόσιες σχέσεις με εμπλεκόμενους φορείς
- Ορθότητα και ταχύτητα υπολογισμών
- Διαχείριση συγκρούσεων (διαχείριση καταστάσεων κρίσης)
- Διδασκαλία, υποστήριξη και καθοδήγηση όλων
- Εφαρμογή κανόνων υγιεινής και ασφάλειας
- Σχεδιασμός και υλοποίηση στρατηγικών μάρκετινγκ
- Διασφάλιση της δημόσιας υγείας και προστασία του καταναλωτή

Δεξιότητες με άμεσες ανάγκες κατάρτισης

- Προσανατολισμός στην επίτευξη των στόχων
- Αρχές και πρακτικές επιχειρηματικότητας
- Χρήση τεχνολογικών εφαρμογών
- Εφαρμογή τεχνικών έρευνας αγοράς
- Δημιουργία και κοστολόγηση μενού και υπηρεσιών
- Ανάλυση ανταγωνισμού
- Γευσιγνωσία
- Διαπολιτισμική ευαισθητοποίηση
- Κατανόηση και σεβασμός του διαφορετικού
- Μάρκετινγκ – Τεχνικές πωλήσεων

5.4 Ψηφιακές δεξιότητες

Στην συγκεκριμένη ενότητα της μελέτης δεξιοτήτων προσδιορίζεται αρχικά το ελάχιστο αναγκαίο επίπεδο των ψηφιακών δεξιοτήτων του επαγγέλματος σε πέντε πεδία που σχετίζονται με την επεξεργασία δεδομένων, επικοινωνία, δημιουργία περιεχομένου, ασφάλεια και επίλυση προβλημάτων. Ο επαγγελματίας, ανάλογα με τη γνώση και την εμπειρία που πρέπει να κατέχει σε κάθε πεδίο, μπορεί να είναι βασικός, ανεξάρτητος ή έμπειρος χρήστης.

Πεδία δεξιοτήτων	Επίπεδο ψηφιακών δεξιοτήτων (γενικές επαγγελματικές δεξιότητες)		
	Βασικός Χρήστης	Ανεξάρτητος Χρήστης	Έμπειρος Χρήστης
Επεξεργασία δεδομένων		●	
Επικοινωνία		●	
Δημιουργία περιεχομένου	●		
Ασφάλεια		●	
Επίλυση προβλημάτων	●		

Εξειδικεύοντας την ανάλυση, στον επόμενο πίνακα αξιολογείται η απαιτούμενη γνώση και η εμπειρία στις σημαντικότερες ειδικές επαγγελματικές δεξιότητες που σχετίζονται με ψηφιακές δεξιότητες.

Πεδία δεξιοτήτων	Επίπεδο ψηφιακών δεξιοτήτων (ειδικές επαγγελματικές δεξιότητες)		
	Βασικός Χρήστης	Ανεξάρτητος Χρήστης	Έμπειρος Χρήστης
Χειρισμός συστημάτων μηχανογράφησης	●		
Διαχείριση social media (facebook, Instagram κ.ο.κ.)		●	
Διαχείριση πλατφόρμων πώλησης (e-food.gr, delivery.gr κ.ο.κ)	●		
Διαχείριση πλατφόρμων αξιολόγησης (tripadvisor, google κ.ο.κ)	●		

Η αλματώδης εξέλιξη στις τεχνολογίες και οι αλλαγές που έχουν συντελεστεί στην κοινωνία και την οικονομία λόγω της ψηφιακής διακυβέρνησης είναι λογικό να δημιουργούν νέες απαιτήσεις στην οργάνωση της εργασίας και νέες ανάγκες στις ψηφιακές δεξιότητες. Ταυτόχρονα, η εμφάνιση της πανδημίας έχει δημιουργήσει νέες συνθήκες λειτουργίας των επιχειρήσεων της μαζικής εστίασης, οι οποίες, για να ανταποκριθούν σε αυτές, θα πρέπει να μετασχηματίζουν αρκετές λειτουργίες τους σε ψηφιακή μορφή. Σύμφωνα με δημοσίευση του Σ.Ε.Β. (Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών) για την ψηφιακές δεξιότητες, ο δείκτης βαρύτητας στις τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών είναι 0,58 για το επάγγελμα του Διευθυντή ενός εστιατορίου, το οποίο μεταφράζεται σε ψηφιακές δεξιότητες που αφορούν στην αξιολόγηση δεδομένων, πληροφοριών και ψηφιακού περιεχομένου, την ασφάλεια της τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών, την επίλυση προβλημάτων με εργαλεία και εξοπλισμού τεχνολογίας πληροφοριών και την ψηφιακή επικοινωνία και συνεργασία.

5.5 Βασικά σημεία μελέτης δεξιοτήτων

Στην ενότητα αυτή πραγματοποιείται συνοπτική ανάλυση των σημαντικότερων ευρημάτων ανά πεδίο με βάση την ανάλυση δεξιοτήτων όπως προέκυψε στο Κεφάλαιο 5.

Γενικές δεξιότητες

Οι σημαντικότερες γενικές δεξιότητες που έχουν καταγραφεί είναι η ικανότητα συνεχούς μάθησης, η επικοινωνία, η συνεργασία-ομαδική εργασία, η προσαρμοστικότητα, η υπευθυνότητα, η διαπραγμάτευση, ο σχεδιασμός, η λήψη αποφάσεων, οι δημόσιες σχέσεις, και η οργάνωση. Οι παραπάνω δεξιότητες είναι απαραίτητες και επηρεάζουν με διαφορετικό τρόπο την εύρυθμη λειτουργία των επιχειρήσεων εστίασης. Η συνεχής κατάρτιση επίσης σε έναν κλάδο όπως η εστίαση, όπου τα πάντα εξελίσσονται, είτε πρόκειται για νομοθεσία τροφίμων, είτε για διατροφικές συνήθειες καταναλωτών, είτε τεχνολογικές εφαρμογές αποτελεί βασική ανάγκη για την επίτευξη του βασικού στόχου που είναι η ικανοποίηση του πελάτη. Άλλες σημαντικές δεξιότητες που παίζουν σημαντικό ρόλο

Επαγγελματικές δεξιότητες

Στις γενικές επαγγελματικές δεξιότητες έχουν καταγραφεί η κατανόηση και η τήρηση του θεσμικού πλαισίου και κανονισμών, ο προσανατολισμός στην επίτευξη των στόχων, οι αρχές και πρακτικές επιχειρηματικότητας και η διαχείριση οικονομικών και χρηματικών πόρων). Ο κλάδος της μαζικής εστίασης και των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος διέπεται από μια σειρά κανονισμών, οι οποίοι αποσκοπούν στην παραγωγή ασφαλών προϊόντων για τον καταναλωτή. «Προσανατολισμός στην επίτευξη των στόχων» σημαίνει όραμα και ταυτότητα για μια επιχείρηση εστίασης. Καθορίζοντας τους στόχους, μπορεί να μετρηθεί και να αξιολογηθεί η πρόοδος, να γίνει κατανοητό ποιες τεχνικές ήταν επιτυχημένες, καθώς και να δημιουργηθεί μια βάση με κριτήρια αξιολόγησης, πάνω στην οποία θα βασιστούν επόμενοι στόχοι. Αρχές και πρακτικές επιχειρηματικότητας που αφορούν στην οργάνωση και διαχείριση ανθρώπινου

Σημαντικότητα

Η σημαντικότητα των δεξιοτήτων που έχουν καταγραφεί, αναδεικνύει την ανάγκη για θεμελιώδεις γενικές γνώσεις, όπως όπως η γραφή, η ανάγνωση, η ιστορία, η γεωγραφία, η ξένη γλώσσα και η εξοικείωση με την τεχνολογία, για την ορθή λειτουργία ενός καταστήματος υγειονομικού ενδιαφέροντος. Παράλληλα, οι παραπάνω γνώσεις συμβαδίζουν με ικανότητες υψηλής σημαντικότητας, όπως η ικανότητα συνεχούς μάθησης, ο σχεδιασμός και η οργάνωση, η λήψη αποφάσεων, η επικοινωνία, η συνεργασία κ.ά. Ο προσανα-

στην εύρυθμη λειτουργία ενός εστιατορίου αφορούν:

- στη συνεργασία μεταξύ των εμπλεκόμενων σε μια επιχείρηση μαζικής εστίασης (μάγειρες, σερβιτόροι κ.α.) με σκοπό την παραγωγή ασφαλών γευμάτων.
- στην υπευθυνότητα να προσφέρεις στον πελάτη του εστιατορίου αυτό που έχει υποσχεθεί, δηλαδή ένα ασφαλές και ποιοτικό γεύμα.
- στην προσαρμογή στις συνθήκες που έχει δημιουργήσει η πανδημία Covid-19 στην εστίαση (αναστολή εργασιών, περιοριστικά μέτρα),
- στην ικανότητα διαπραγμάτευσης με τους προμηθευτές για ποιοτικές πρώτες ύλες, επικοινωνίας με το προσωπικό και διάδρασης με τους πελάτες

δυναμικού, αποτελούν επίσης εχέγγυα για την ομαλή λειτουργία μιας επιχείρησης μαζικής εστίασης. Στις ειδικές επαγγελματικές δεξιότητες έχουν καταγραφεί η δημιουργία και η κοστολόγηση μενού, η διαχείριση προμηθειών, ο σχεδιασμός και η υλοποίηση στρατηγικών μάρκετινγκ και η γευσιγνωσία. Η ενασχόληση ατόμων χωρίς προηγούμενη εμπειρία στο επάγγελμα έχει ως αποτέλεσμα τη χαμηλή απόδοση των υπηρεσιών και το χαμηλό προσδόκιμο λειτουργίας των επιχειρήσεων. Η αδυναμία κοστολόγησης και γνώσης του ανταγωνισμού συντελεί εις βάρος της βιωσιμότητας. Η αδυναμία επιλογής και σωστής διαχείρισης πρώτων υλών, σύμφωνα με τα πρότυπα ασφάλειας και ποιότητας, υποβαθμίζει την ποιότητα των παρεχόμενων προϊόντων και υπηρεσιών, αυξάνει το κόστος και πιθανόν να προκαλέσει προβλήματα στην υγεία των καταναλωτών.

τολισμός στη επίτευξη στόχων, η διαχείριση οικονομικών και χρηματικών πόρων και η εφαρμογή τεχνικών έρευνας αγορών αποτελούν βασικές δεξιότητες για τους επιχειρηματίες του κλάδου. Στις συνεντεύξεις όσο και στην ομάδα εστιασμένης συζήτησης που διεξήχθησαν διαπιστώθηκε ότι από το σύνολο των δεξιοτήτων που μελετήθηκαν πολύ λίγες συγκέντρωσαν χαμηλή βαθμολογία στην σημαντικότητα και ότι το επάγγελμα χαρακτηρίζεται από πληθώρα σημαντικών γνώσεων, ικανοτήτων, δεξιοτήτων και αξιών.

Έλλειψη, αιτίες έλλειψης, τρόποι αντιμετώπισης της έλλειψης

Ανάμεσα στις δεξιότητες που εμφανίζουν μεγάλη έλλειψη καταγράφονται η ικανότητα συνεχούς μάθησης, η ανάλυση-σύνθεση, η δημιουργικότητα, η υπευθυνότητα, ο συντονισμός έργων, η ηγεσία και ο προσανατολισμός στην επίτευξη των στόχων. Βασικές αιτίες έλλειψης είναι η ελλιπής αρχική εκπαίδευση, η ελλιπής επιχειρησιακή κατάρτιση και η ελλιπής επαγγελματική εμπειρία. Βασικότεροι τρόποι μείωσης της εκάστοτε έλλειψης μπορεί να αποτελέσουν η κατάρτιση, η απόκτηση εμπειρίας, η αλλαγή οργάνωσης εργασίας και η αύξηση της εποπτείας. Ένας σημαντικός λόγος για την έλλειψη σε πλήθος δεξιοτήτων που μελετήθηκαν αποτελεί το ευρύτερο επιχειρησιακό περιβάλλον που διαμορφώθηκε εντός της οικονομικής κρίσης, όπου επιχειρηματίες από άλλους κλάδους της

Απαξίωση και αιτία απαξίωσης

Οι δεξιότητες που κινδυνεύουν περισσότερο να απαξιωθούν είναι κυρίως οι δεξιότητες που μπορούν να αντικατασταθούν με λογισμικό, όπως εφαρμογές τεχνολογίας, γραφή και ανάγνωση, ιστορία και γεωγραφία, απομνημόνευση πληροφοριών, ψηφιακές μορφές οργάνωσης, ταχύτητα υπολογισμών κ.ά. Ορισμένες δεξιότητες, όπως η λήψη αποφάσεων, ο σχεδιασμός, η οργάνωση, η διαχείριση συγκρούσεων, οι δημόσιες σχέσεις, η ηγεσία κ.ά. μπορεί

Απόκτηση (καταλληλότερος τρόπος, χρόνος απόκτησης κτλ)

Ο βασικότερος τρόπος απόκτησης δεξιοτήτων βασίζεται στην βασική εκπαίδευση, δηλαδή στην ολοκλήρωση της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Στη συνέχεια, για να μπορεί κάποιος να εξειδικεύσει τις γνώσεις του πάνω στην εστίαση, θα πρέπει να παρακολουθήσει κάποια αντίστοιχη σχολή τουλάχιστον δύο ετών (π.χ πανεπιστημιακά τμήματα επιστημών διατροφής και τεχνολογίας, ιδιωτικές σχολές (Le Monde, Culinary Institute of America, ιδιωτικά και δημόσια ΙΕΚ, κ.α.), για να έρθει σε επαφή με το αντικείμενο ή να αποκτήσει την πολυπόθητη εμπειρία ως εργαζόμενος σε κάποιο κατάστημα

οικονομίας αποφάσισαν να επενδύσουν στον επάγγελμα. Ένας άλλος λόγος εμφάνισης των ελλείψεων που αξίζει να αναφερθεί αποτελεί η θέση-άποψη πολλών εργαζομένων στον κλάδο που υποστηρίζει ότι η απασχόληση στο επάγγελμα είναι περιστασιακή, με βασικό στόχο την συμπλήρωση εισοδήματος τα πρώτα χρόνια της επαγγελματικής δραστηριότητας και ότι οι προοπτικές εξέλιξης είναι περιορισμένες. Η ίδια θέση εκφράζεται πολλές φορές άτυπα και από τους πελάτες, οι οποίοι δεν ενδιαφέρονται να εξυπηρετηθούν από άτομα με δεξιότητες, ενώ οι θεσμοί αδυνατούν να δώσουν κίνητρα που θα διαμορφώσουν μια νέα επαγγελματική κατεύθυνση στον χώρο της εστίασης.

να αντικατασταθούν από άλλα μοντέλα εργασίας και να ενισχυθεί ο ρόλος τους. Τα μοντέλα εργασίας που έχουν κάνει την εμφάνιση τους στα μεγάλα αστικά κέντρα, περιλαμβάνουν ανάθεση εργασιών σε τρίτους, με σκοπό την διαχείριση ολόκληρων τμημάτων της επιχείρησης. Χαρακτηριστικά παραδείγματα: η διαχείριση της κουζίνας από συγκεκριμένη ομάδα ή η διαχείριση και η διοίκηση από μάνατζερ.

μαζικής εστίασης. Για να μπορέσει να διοικήσει χρειάζεται τουλάχιστον δύο χρόνια επαγγελματικής εμπειρίας. Βέβαια, όλα τα παραπάνω, που αποτελούν ελάχιστα κριτήρια απόκτησης των δεξιοτήτων για ένα κατάσταση υγειονομικού ενδιαφέροντος, σύμφωνα με τις απόψεις των πληροφορητών, στην πραγματικότητα σπάνια υφίστανται και παρατηρούμε υπεύθυνους καταστημάτων χωρίς το απαραίτητο εκπαιδευτικό υπόβαθρο, αλλά με μεγάλη εμπειρία που την μετουσιώνουν σε πράξη.

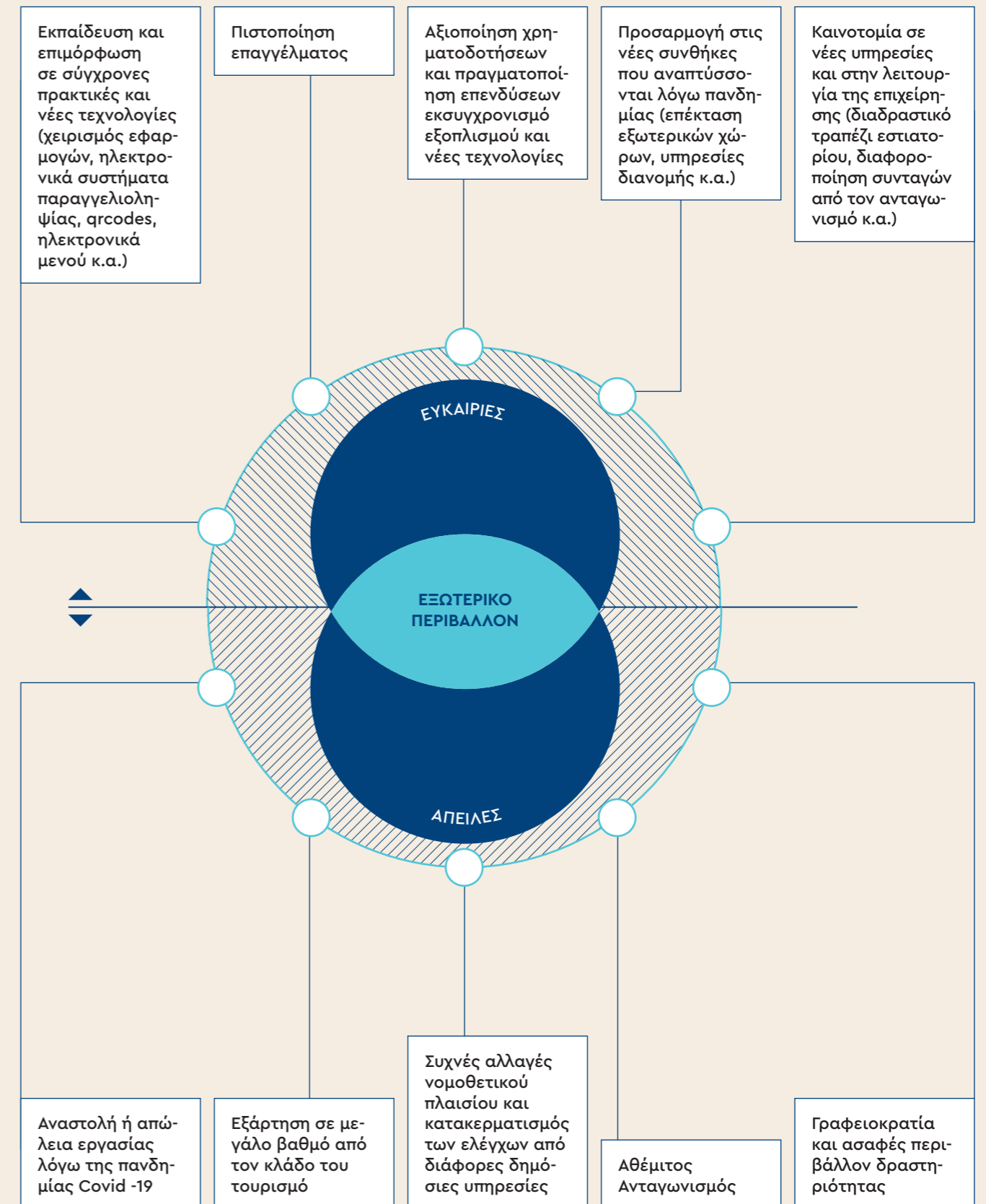
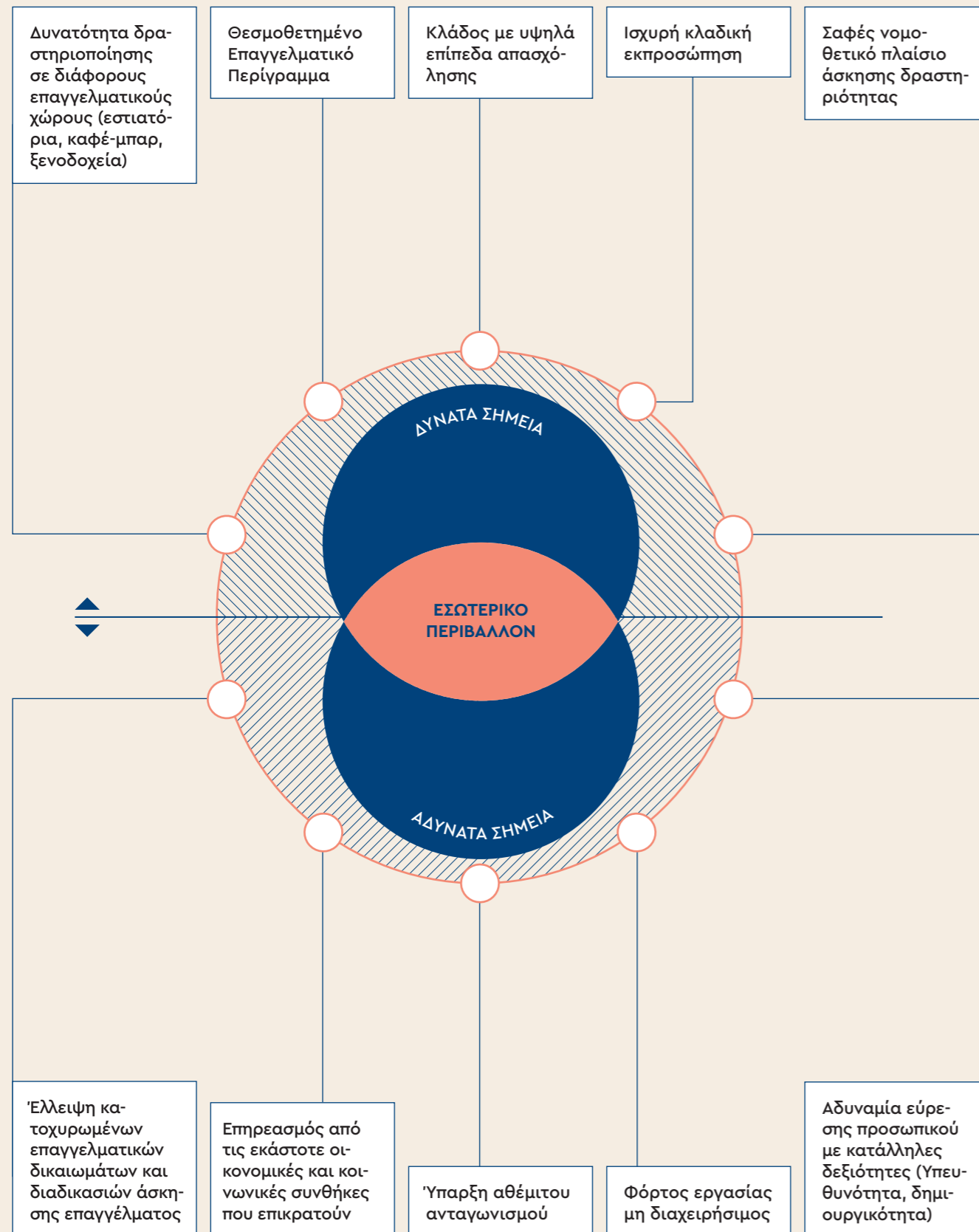
6. Ανάλυση SWOT του επαγγέλματος

Η ανάλυση **SWOT** αφορά στην καταγραφή των δυνατών και αδύνατων σημείων, των μελλοντικών ευκαιριών και των δυνητικών απειλών, όπως προέκυψαν με βάση το σύνολο της μελέτης του επαγγέλματος.

Τα Δυνατά (**Strengths**) και Αδύνατα σημεία (**Weaknesses**) προκύπτουν από την ανάλυση του εσωτερικού περιβάλλοντος και αφορούν σε βασικά ευρήματα που καταγράφηκαν από την συνολική μελέτη και ανάλυση του επαγγέλματος. Σχετίζονται κυρίως με την υφιστάμενη κατάσταση και χρησιμεύουν στην αναγνώριση κρίσιμων παραμέτρων που επιδρούν θετικά ή αρνητικά στην λειτουργία του επαγγέλματος.

Οι Ευκαιρίες (**Opportunities**) και Απειλές (**Threats**) εντοπίζονται κυρίως στο εξωτερικό περιβάλλον και σχετίζονται με προοπτικές και μελλοντικές τάσεις που αναδείχθηκαν από τη διαδικασία διερεύνησης του επαγγέλματος. Οι μελλοντικές ευκαιρίες μπορούν να αναδείξουν νέα πεδία δραστηριότητας και ανάπτυξης του επαγγέλματος, ενώ οι δυνητικές απειλές λειτουργούν ως σήματα κινδύνου επερχόμενων μεταβολών.

Το επάγγελμα του Υπεύθυνου καταστήματος εστίασης/υγειονομικού ενδιαφέροντος, δραστηριοποιείται σε ένα δυναμικό κλάδο, όπως αυτός της εστίασης, ένας κλάδος ο οποίος άντεξε μέσα στην οικονομική κρίση και χαρακτηριζόταν από άνοδο στα περισσότερα στατιστικά στοιχεία πριν την έναρξη της πανδημίας Covid-19. Η ύπαρξη επαγγελματικού περιγράμματος, σε συνδυασμό με τα στοιχεία απασχόλησης του επαγγέλματος, αναδεικνύει τις μεγάλες δυνατότητες που υπάρχουν για τα επόμενα χρόνια. Οι δυσκολίες και τα προβλήματα, μπορούν να αμβλυνθούν λόγω της μεγάλης εμπειρίας των επαγγελματιών του κλάδου, όταν εμφανιστούν τα πρώτα σημάδια ανάκαμψης της οικονομίας. Η αύξηση του εισοδήματος των καταναλωτών, η αύξηση απασχόλησης, η μείωση της φορολόγησης των φυσικών προσώπων και των επιχειρήσεων και η αύξηση της τουριστικής κίνησης στην χώρα μας, είναι στοιχεία που θα οδηγήσουν το επάγγελμα και τον κλάδο σε πορεία ανάπτυξης, προσφέροντας παράλληλα στον καταναλωτή ποιοτικά και ασφαλή προϊόντα και υπηρεσίες. Το επάγγελμα του Υπεύθυνου Καταστήματος Εστίασης, χαρακτηρίζεται από διασύνδεση με μεγάλο αριθμό επαγγελματιών, λόγω του αριθμού προμηθευτών που συναναστρέφεται, αλλά και επαφή με διάφορες κατηγορίες καταναλωτών. Συμπερασματικά, παρά τις μεγάλες δυσκολίες που αντιμετωπίζει το επάγγελμα, κυρίως στην άσκηση της δραστηριότητας, όπως η διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού, οι οικονομικές συνθήκες που επικρατούν, ο ανταγωνισμός και οι υψηλές δημόσιες οικονομικές απαιτήσεις, υπάρχουν ευίωνες προβλέψεις τόσο για το επάγγελμα, όσο και τον κλάδο δραστηριότητας, μετά το πέρας της πανδημίας.

7. Διαμόρφωση στρατηγικών προτάσεων προσαρμογής

7.1

Προτάσεις σε επαγγελματικό/ κλαδικό επίπεδο

7.2

Προτάσεις σε θεσμικό επίπεδο

7.3

Σύνοψη στρατηγικών προτάσεων – χρονοδιάγραμμα

Ο Οδικός Χάρτης ολοκληρώνεται με την παρουσίαση στρατηγικών προτάσεων και δράσεων σε σχέση με τις πιο σημαντικές τάσεις και δυναμικές. Οι προτάσεις διακρίνονται σε δύο (2) επίπεδα:

- i. Επαγγελματικό-κλαδικό, το οποίο αφορά σε δράσεις που μπορεί να αναληφθούν σε επίπεδο επαγγελματιών/συλλογικών οντοτήτων
- ii. Θεσμικό, το οποίο αφορά σε δράσεις που θα προωθηθούν σε θεσμικό επίπεδο, σε σχετικούς φορείς και θεσμούς πολιτικής.

Στη βάση αυτή, αποτυπώνονται οι σημαντικότερες προτεινόμενες παρεμβάσεις και στα δύο επίπεδα, επισημαίνοντας παράλληλα εκείνες τις προτάσεις που χρήζουν άμεσης προτεραιότητας.

Περιγραφή πλαισίου στρατηγικής:

Το επάγγελμα του εστιάτορα είναι ένα επάγγελμα συνεχώς εξελισσόμενο και η λειτουργία του επηρεάζεται σημαντικά από εξωγενείς παράγοντες. Για την καλύτερη αντιμετώπιση των καθημερινών προκλήσεων που αντιμετωπίζει το επάγγελμα, έχουν καταγραφεί προτάσεις από τους επαγγελματίες του κλάδου, σε επίπεδο επαγγελματικο-κλαδικό που αφορούν κυρίως στην πιστοποίηση του επαγγέλματος και την συνεχή κατάρτιση με σκοπό την ανάπτυξη εξειδικευμένων δεξιοτήτων, την παρακολούθηση των αλλαγών στην κοινωνία της πληροφορίας και την ενημέρωση των καταναλωτών σε θέματα που αφορούν στις διατροφικές συνήθειες και την υγιεινή διατροφή. Η κατάρτιση θα συντελέσει στην υιοθέτηση πρακτικών τεχνολογικής αναβάθμισης και εισαγωγής καινοτόμων χαρακτηριστικών στον κλάδο της εστίασης, ενώ η ενημέρωση, η πιστοποίηση και οι κοινές δράσεις των επαγγελματιών του κλάδου, θα αποτρέψουν φαινόμενα εκμετάλλευσης και αθέμιτου ανταγωνισμού.

Σε επίπεδο θεσμικό, καταγράφεται κυρίως η λήψη μέτρων για την επιβίωση από τις συνέπειες της πανδημίας Covid-19, ο εμπλουτισμός του εκπαιδευτικού υλικού που αφορά στην κατάρτιση του προσωπικού στην εστίαση, ο επαναπροσδιορισμός του τρόπου λειτουργίας των υγειονομικών ελεγκτικών μηχανισμών, ενώ άλλες προτάσεις αφορούν το πλαίσιο αδειοδότησης των επιχειρήσεων μαζικής εστίασης και η χρηματοδότηση του κλάδου.

Από το σύνολο των προτάσεων που αναλύονται στην συνέχεια, αυτές που χρήζουν άμεσης προτεραιότητας σε επαγγελματικό/κλαδικό επίπεδο είναι ο σχεδιασμός και υλοποίηση δράσεων κατάρτισης επαγγελματιών για την ανάπτυξη εξειδικευμένων δεξιοτήτων, η πιστοποίηση του επαγγέλματος και η υιοθέτηση πρακτικών τεχνολογικής αναβάθμισης και εισαγωγής καινοτόμων χαρακτηριστικών. Σε θεσμικό επίπεδο, άμεση προτεραιότητα είναι η λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας και την πρόσβαση στην χρηματοδότηση.

7.1

Προτάσεις σε επαγγελματικό/ κλαδικό επίπεδο

Αναλύονται οι σημαντικότερες από τις προτάσεις που αναδείχτηκαν σε επαγγελματικό/κλαδικό επίπεδο και χρήζουν άμεσης προτεραιότητας.

1. Σχεδιασμός και υλοποίηση δράσεων κατάρτισης επαγγελματιών για την ανάπτυξη εξειδικευμένων δεξιοτήτων

Το επάγγελμα εξελίσσεται και μαζί εξελίσσονται και οι δεξιότητες που είναι απαραίτητες για την εύρυθμη λειτουργία ενός καταστήματος εστίασης. Ο προβληματισμός που υπάρχει σε αυτήν την εξέλιξη είναι, κυρίως, ο τρόπος που οι θεσμικοί φορείς μπορούν να ανταποκριθούν και να κατευθύνουν την εκπαίδευση για το επάγγελμα στην σωστή κατεύθυνση, που δεν είναι άλλη από αυτή που δείχνει η αγορά. Ταυτόχρονα, ο ψηφιακός μετασχηματισμός των επιχειρήσεων του κλάδου εν μέσω πανδημίας, κατευθύνουν τους επαγγελματίες του κλάδου προς την ανάπτυξη δεξιοτήτων όπως ο προγραμματισμός και το ψηφιακό μάρκετινγκ.

Προτεινόμενες ενέργειες

- Επικαιροποίηση προγραμμάτων σπουδών με σκοπό την ανάδειξη νέων δεξιοτήτων και ικανοτήτων και προσέλκυση νέων ανθρώπων να επενδύσουν στο επάγγελμα
- Εστίαση σε δεξιότητες που παρουσιάζουν σημαντικές ελλείψεις (ψηφιακές, ασφάλεια τροφίμων, καταναλωτικές συνήθειες, αλλεργίες)
- Πραγματοποίηση διαδικτυακών προγραμμάτων κατάρτισης
- Οικονομική ενίσχυση εργαζομένων ή επιχειρηματιών του κλάδου σε συγκεκριμένες κατευθύνσεις, με όχημα τα παραδείγματα άλλων Ευρωπαϊκών Κρατών όπου το επάγγελμα αποτελεί κοινωνικό λειτουργήμα και τιμή η ενασχόληση με αυτό
- Αξιοποίηση ως εκπαιδευτών ατόμων αναγνωρισμένων στην αγορά από επιτυχημένες επιχειρήσεις, οι οποίοι θα παρουσιάσουν παραδείγματα και τεχνικές που επικρατούν
- Συνεργασία μεταξύ επιχειρηματιών σε θέματα προσλήψεων, με ανταλλαγή πληροφοριών και ενίσχυση της αυθεντικότητας των βιογραφικών προσωπικού

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- Επικαιροποίηση δεξιοτήτων βασιζόμενες στις υπάρχουσες συνθήκες (πανδημία Covid-19)
- Εξέλιξη δεξιοτήτων επαγγελματιών του κλάδου
- Επαγγελματική εξέλιξη και ανάπτυξη
- Ανάπτυξη κουλτούρας ποιότητας και ασφάλειας στον εργαζόμενο
- Μείωση αναξιοκρατίας
- Αποτελεσματικότερη διοίκηση

2. Πιστοποίηση επαγγέλματος

Το επάγγελμα δεν διαθέτει θεσμοθετημένους τίτλους εργασίας ή επαγγελματικές άδειες, ούτε και θεσμοθετημένη επαγγελματική ιεραρχία, όταν σε άλλες χώρες του κόσμου είναι νομοθετικά κατοχυρωμένα. Η πιστοποίηση θα αποτελέσει εγγύηση για την ποιοτική και έγκυρη κατοχύρωση του επαγγέλματος και θα βασίζεται στην νομοθετική καταχώρηση του. Παράλληλα, θα αποτελέσει ένα πλαίσιο ταξινόμησης των προσόντων, δηλαδή των τίτλων που κατέχει ο κάθε επαγγελματίας και θα βοηθήσει στην αντιμετώπιση του σημαντικότερου προβλήματος των επιχειρήσεων του κλάδου, που δεν είναι άλλο από την εύρεση κατάλληλου προσωπικού, τόσο σε επίπεδο ικανοτήτων όσο και σε επίπεδο εκπαίδευσης για την θέση που καταλαμβάνουν, με συνέπεια την παροχή υπηρεσιών χαμηλού επιπέδου.

Προτεινόμενες ενέργειες

- Κλαδική συνεννόηση με τους αρμόδιους φορείς και καθορισμός πλαισίου ενεργειών
- Διαβούλευση με επαγγελματίες του κλάδου αλλά και με επαγγέλματα που δραστηριοποιούνται στον κλάδο
- Καθορισμός ελάχιστων προσόντων επαγγέλματος
- Καθορισμός απαραίτητων σπουδών και γνώσεων
- Καθορισμός απαιτούμενης εμπειρίας

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- Η νομοθετική κατοχύρωση του επαγγέλματος θα προστατεύσει πρώτα απ' όλα τους πολίτες, τους καταναλωτές και κατόπιν τους επαγγελματίες
- Η θεσμοθέτηση κριτηρίων για την άσκηση του επαγγέλματος και η εκπαίδευση του προσωπικού, θα βοηθήσει στην ασφαλή ανταπόκριση σε ελέγχους από δημόσιες υπηρεσίες, με σκοπό τον έλεγχο της νομιμότητας και της τήρησης των απαιτήσεων της νομοθεσίας
- Κυρώσεις διοικητικές και νομικές σε περιπτώσεις μη σύννομης ενασχόλησης
- Ανάπτυξη επαγγελματισμού και άμβλυση της αίσθησης ότι το επάγγελμα αποτελεί ένα ευκαιριακό επάγγελμα
- Βιωσιμότητα επιχειρήσεων λόγω της γνώσης για την σωστή λειτουργία μιας επιχείρησης εστίασης
- Ενίσχυση του κλάδου σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο αναδεικνύοντας τα οφέλη για την κοινωνία

3. Υιοθέτηση πρακτικών τεχνολογικής αναβάθμισης και εισαγωγή καινοτόμων χαρακτηριστικών στον κλάδο της εστίασης

Ο τεχνολογικός μετασχηματισμός και η εισαγωγή καινοτόμων χαρακτηριστικών στον κλάδο της μαζικής εστίασης αποτελούν παράγοντες που εξελίσσονται συνεχώς και η αποτελεσματικότητά τους είναι άμεσα συνδεδεμένη με την ικανοποίηση του πελάτη. Εκσυγχρονισμός του εξοπλισμού με δυνατότητες μεγαλύτερης παραγωγής και μικρότερη κατανάλωση ενέργειας αποτελούν καλές πρακτικές εξέλιξης. Η αξιοποίηση νέων τεχνολογιών στην παραγωγική διαδικασία υποστηρίζει και την εφαρμογή καινοτόμων πρακτικών, χωρίς όμως να επηρεάζουν την βασική κατεύθυνση των παρεχόμενων υπηρεσιών. Δύο είναι οι σημαντικοί παράγοντες που επηρεάζουν τον κλάδο σε επίπεδο τεχνολογίας: οι ηλεκτρονικές πλατφόρμες παράδοσης φαγητού και οι ηλεκτρονικές πλατφόρμες αξιολόγησης υπηρεσιών. Οι δύο αυτοί παράγοντες, ως εργαλεία, έχουν τα πλεονεκτήματα της καλύτερης και ταχύτερης εξυπηρέτησης των πελατών, της δυνατότητας αλληλεπίδρασης με άλλους πελάτες και περισσότερων επιλογών, τις χαμηλότερες τιμές και την τόνωση του ανταγωνισμού. Όλα όμως τα παραπάνω κατευθύνουν μεγάλη μερίδα του καταναλωτικού κοινού προς συγκεκριμένες αγορές απομακρύνοντας παραδοσιακές μεθόδους λειτουργίας επιχειρήσεων. Νέα δεδομένα εμφανίζονται συνεχώς και ο κλάδος καλείται να δραστηριοποιείται και πολλές φορές να προσαρμόζεται σε αυτά τα δεδομένα.

Προτεινόμενες ενέργειες

- Διαβούλευση μεταξύ των επαγγελματιών του κλάδου και ενιαία αντιμετώπιση ψηφιακών πλατφόρμων διανομής και αξιολόγησης
- Βελτίωση ικανοτήτων και γνώσεων επιχειρηματιών και εργαζομένων με δράσεις εκπαίδευσης και κατάρτισης
- Ενίσχυση του ηλεκτρονικού μάρκετινγκ
- Ενημέρωση του κλάδου για τις νέες τάσεις και συλλογική αντιμετώπιση των προβλημάτων με συγκεκριμένες θέσεις και επιχειρήματα
- Ψηφιακός εκσυγχρονισμός και υιοθέτηση αξιόπιστης τεχνολογίας (ιστοσελίδες, ηλεκτρονικές παραγγελίες κ.α.), βασιζόμενη σε σύγχρονα πρότυπα και πρακτικές
- Αύξηση μεριδίου online πωλήσεων
- Εκσυγχρονισμός εξοπλισμού

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- Κατοχύρωση του κλάδου στον χώρο και στην συνείδηση του καταναλωτή
- Αύξηση πωλήσεων
- Εξοικονόμηση ενέργειας και κατανάλωση πόρων
- Προσέλκυση πελατών
- Ψηφιακή προετοιμασία της κάθε επιχείρησης (ιστοσελίδα, κοινωνικά δίκτυα κ.α.) με σκοπό την αποφυγή χρήσης διαδικτυακών πλατφορμών
- Κατανόηση των δυνατοτήτων της τεχνολογίας
- Προστασία προσωπικών δεδομένων εργαζομένων και καταναλωτών
- Αντιμετώπιση αθέμιτου ανταγωνισμού

Άλλες προτάσεις στρατηγικής που προέκυψαν στο πλαίσιο των διαδικασιών διερεύνησης του επαγγέλματος και κρίνεται σκόπιμο να επισημανθούν αφορούν στις ακόλουθες:

Ενημέρωση και συσπείρωση των επαγγελματιών του κλάδου

Η ενημέρωση και η κλαδική συσπείρωση των επαγγελματιών του κλάδου για την αντιμετώπιση κοινών προβλημάτων που προκύπτουν από τον αθέμιτο ανταγωνισμό και προτάσεις για την θέσπιση κριτηρίων επαγγελματικής ικανότητας και εκπαίδευσης για τους επιχειρηματίες που ασχολούνται με τον κλάδο είναι ζητήματα που απασχολούν την καθημερινότητα των επιχειρηματιών του κλάδου.

Κλαδική ή εθνική παρέμβαση στις διαδικτυακές πλατφόρμες αξιολόγησης

Η καταγραφή σχολίων και απόψεων, βασιζόμενων πολλές φορές σε αναληθή στοιχεία από καταναλωτές, χωρίς ουσιώδη έλεγχο από τις διαδικτυακές πλατφόρμες, η παράξενη υψηλή βαθμολογία αξιολόγησης σε πλατφόρμες αξιολόγησης νέων εστιατορίων, ο μεγάλος αριθμός θετικών αξιολογήσεων μετά από μια αρνητική αξιολόγηση αποτελούν ενδεικτικά στοιχεία καθημερινότητας, που αντιμετωπίζουν οι επαγγελματίες του κλάδου στις πλατφόρμες αυτές. Απαιτείται λοιπόν παρέμβαση σε κλαδικό επίπεδο στους διαχειριστές των πλατφορμών με σκοπό την θεσμοθέτηση αξιόπιστων κριτηρίων χρήσης αυτών από τους καταναλωτές, προστατεύοντας παράλληλα τα προσωπικά δεδομένα τόσο των επιχειρήσεων όσο και των πελατών.

Παρακολούθηση των αλλαγών στην κοινωνία της πληροφορίας και στον ψηφιακό μετασχηματισμό

Οι αλλαγές στην ηλεκτρονική διαχείριση ορισμένων υπηρεσιών της εστίασης, λόγω των εξελίξεων της τεχνολογίας και της πανδημίας Covid-19, επηρεάζουν σημαντικά το επάγγελμα. Κρίνεται λοιπόν απαραίτητη η ενημέρωση των επαγγελματιών του κλάδου (κατάρτιση, συμμετοχή σε ημερίδες, ενημερώσεις κλαδικές κ.α.) και η πρόσβαση σε χρηματοδοτικά εργαλεία για την αξιοποίηση και εφαρμογή ανάλογων υπηρεσιών.

Ενημέρωση καταναλωτών και των επαγγελματιών του κλάδου σε θέματα που αφορούν στην υγιεινή διατροφή, την επισήμανση και την υγιεινή – ασφάλεια τροφίμων

Οι αυξανόμενες απαιτήσεις των καταναλωτών για υγιεινή διατροφή, ασφαλή προϊόντα και κατάλληλη επισήμανση, η αύξηση νοσημάτων που σχετίζονται με την διατροφή λόγω της κατανάλωσης τροφίμων με υψηλή περιεκτικότητα σε επιβλαβή συστατικά, όπως για παράδειγμα κορεσμένα λιπαρά, γλυκαντικές ουσίες κ.α., οι διατροφικές συνήθειες οδηγούν τις επιχειρήσεις εστίασης να αναπτύξουν μηχανισμούς ενημέρωσης (π.χ. ειδικά μενού, καταγραφή διατροφικών αναγκών πελατών, περιεκτικότητες τροφίμων σε συστατικά κ.α.) με σκοπό την καλύτερη εξυπηρέτηση των πελατών.

7.2 Προτάσεις σε θεσμικό επίπεδο

Αναφορικά με τις προτάσεις που αναδείχθηκαν σε θεσμικό επίπεδο, επισημαίνονται καταρχάς οι σημαντικότερες προτάσεις που χρήζουν άμεσης προτεραιότητας και προώθησης:

1. Ενίσχυση του κλάδου – Λήψη μέτρων για την επιβίωση των επιχειρήσεων του κλάδου

Στα επόμενα έτη, έχοντας τα δεδομένα εξόδου από την οικονομική κρίση που επικράτησε την τελευταία δεκαετία καθώς και τις επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19, η μείωση της φορολογίας και η λήψη οικονομικών μέτρων ενίσχυσης των επιχειρήσεων είναι αδιαπραγμάτευτα για την ανάπτυξη της Ελληνικής οικονομίας αλλά και του κλάδου της μαζικής εστίασης. Επίσης, η αύξηση της κατανάλωσης από τους εγχώριους καταναλωτές αλλά και από τον τουρισμό, είτε λόγω φορολογίας είτε λόγω ανόδου της επισκεψιμότητας, θα βοηθήσει στην εξασφάλιση εσόδων για επενδύσεις. Σε επίπεδο επιχειρηματικού περιβάλλοντος το επάγγελμα του Υπεύθυνου Καταστήματος εστίασης είναι συνυφασμένο με τον κλάδο της εστίασης. Ο κλάδος της εστίασης απασχολεί περισσότερους από 300.000 εργαζομένους και περισσότερα από 100.000 συμβοηθούντα μέλη των οικογενειών τους. Τα χρόνια της δεκαετούς οικονομικής κρίσης παρόλο που δέχτηκε μια σειρά από δυσάρεστα οικονομικά μέτρα κατάφερε να διατηρήσει τις θέσεις εργασίας και να ανακάμψει το τελευταίο έτος. Η παραπάνω ανάκαμψη κλονίζεται την διετία 2020-2021 με την εμφάνιση της πανδημίας COVID-19 δημιουργώντας τεράστιο πρόβλημα ρευστότητας και βιωσιμότητας στον κλάδο. Μια βιωσιμότητα που τα τελευταία έτη ήταν στην κόψη του ξυραφιού, συνοδευόμενη με μηδαμινές χρηματοδοτήσεις και επιβαρυνόμενη με ένα θεσμικό πλαίσιο εξοντωτικό για την επιχειρηματικότητα του κλάδου

Προτεινόμενες ενέργειες

- Κατάθεση προτάσεων από συλλογικά όργανα στην κυβέρνηση για τη φορολογική πολιτική για τις ανάγκες των επιχειρήσεων του κλάδου
- Σε ό,τι αφορά την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19, προτείνονται μια σειρά από μέτρα, όπως καταβολή επιδομάτων, διαγραφή οφειλών, καθυστέρηση πληρωμής οφειλών, επιδότηση ασφαλιστικών εισφορών, πάγωμα υποχρεώσεων σε τράπεζες, μείωση ή επιδότηση ενοικίων, ελάφρυνση φορολογικών μέτρων, απαλλαγή από δημοτικά τέλη, επιχορήγηση ρευστότητας κ.α.
- Φορολογικά κίνητρα για επενδύσεις
- Έκπτωση φόρου για δαπάνες τεχνολογικής και ενεργειακής αναβάθμισης

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- Η μείωση της φορολόγησης και η πρόσβαση σε διάφορες μορφές χρηματοδότησης αποτελούν σημαντικά στοιχεία ανάπτυξης και εξέλιξης των επιχειρήσεων του κλάδου.
- Διατήρηση απασχόλησης
- Αύξηση κατανάλωσης
- Βιωσιμότητα επιχειρήσεων
- Δυνατότητα εκσυγχρονισμού επιχειρήσεων

2. Δυνατότητα πρόσβασης σε πηγές χρηματοδότησης για τις επιχειρήσεις εστίασης

Η χρηματοδότηση είναι σημαντικός παράγοντας για το επάγγελμα, λόγω της φύσης του επαγγέλματος, που απαιτεί αντικατάσταση εξοπλισμού, ανακαινίσεις και γενικά συχνές αλλαγές. Επίσης, η χρηματοδότηση βοηθάει στην εξέλιξη και στην ανταπόκριση των νέων αναγκών που συνεχώς δημιουργούνται, καθώς και στην αντιμετώπιση του ανταγωνισμού. Σε ό,τι αφορά τη χρηματοδότηση από Ευρωπαϊκά Προγράμματα, το ΕΣΠΑ της περιόδου 2014-2020 είχε να επιδείξει ελάχιστα προγράμματα για την εστίαση, ενώ το νέο ΕΣΠΑ της περιόδου 2021-2027 να μην εστιάζει σε επενδύσεις στους τομείς της τεχνολογίας, των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, των δικτύων, της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, της πρόσβασης στην απασχόληση των ανέργων, ιδίως των νέων, και των οικονομικά μη ενεργών ατόμων, κ.α. αλλά δεν έχει ακόμα καθορίσει το πλαίσιο εφαρμογής του και αν μέσα σε αυτό συμπεριλαμβάνεται ο κλάδος της εστίασης

Προτεινόμενες ενέργειες

- Συγκέντρωση αναγκών από κλαδικούς φορείς και κατάθεση προτάσεων στον φορέα διαχείρισης Ευρωπαϊκών προγραμμάτων
- Ενημέρωση επιχειρηματιών για την ύπαρξη των δομών στήριξης και των υπηρεσιών που παρέχουν, ιδιαίτερα σε θέματα ευρωπαϊκών προγραμμάτων και τρόπων χρηματοδότησης
- Κατάθεση κλαδικών προτάσεων
- Διαβούλευση με δημόσιους φορείς
- Αξιοποίηση προγραμμάτων ΕΣΠΑ με επενδύσεις στους τομείς της τεχνολογίας και των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- Εκσυγχρονισμός εξοπλισμού
- Τεχνολογική αναβάθμιση
- Εξασφάλιση βιωσιμότητας επιχειρήσεων
- Αύξηση απασχόλησης
- Προστασία περιβάλλοντος

Άλλες προτάσεις σε θεσμικό επίπεδο όπως προέκυψαν στο πλαίσιο των διαδικασιών διερεύνησης του επαγγέλματος και κρίνεται σκόπιμο να επισημανθούν:

Εμπλουτισμός εκπαιδευτικού υλικού χειριστών τροφίμων και καθορισμός υποχρεωτικής εκπαίδευσης.

Το εκπαιδευτικό υλικό της μαζικής εστίασης του ΕΦΕΤ (Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων), δεν έχει επικαιροποιηθεί εδώ και 15 έτη, αν και οι απαιτήσεις για την τήρηση των αρχών HACCP σε ένα κατάστημα εστίασης δεν έχουν διαφοροποιηθεί. Έχουν όμως προστεθεί επιπλέον απαιτήσεις, όπως για παράδειγμα η νέα υγειονομική διάταξη και η νέα αγορανομική διάταξη, νέα νομοθεσία για την επισήμανση των προϊόντων και τα αλλεργιογόνα συστατικά των τροφίμων. Για όλα τα παραπάνω δεν υπάρχει κάποιο συγκεκριμένο πρόγραμμα εκπαίδευσης και η μόνη απαίτηση που υπάρχει σήμερα για εκπαίδευση είναι η βασική εκπαίδευση για τον χειρισμό των τροφίμων από τον ΕΦΕΤ. Εδώ ο κλάδος θα πρέπει να συντονιστεί και να καθοδηγήσει τις αρμόδιες υπηρεσίες για εμπλουτισμό του εκπαιδευτικού υλικού και ταυτόχρονα την αυστηροποίηση των υποχρεωτικών παρακολουθήσεων.

Έπαναπροσδιορισμός υγειονομικών ελεγκτικών μηχανισμών

Οι φορείς ελέγχου, όπως ο ΕΦΕΤ και η Διεύθυνση Δημόσια Υγείας, έχοντας υπόψη τον νέο τρόπο ελέγχου (λίστα ελέγχου με βαθμολογία), θα πρέπει να πραγματοποιούν συχνά υγειονομικούς ελέγχους στις επιχειρήσεις, αυξάνοντας το αίσθημα της ασφάλειας στον καταναλωτή και το αίσθημα της αυτοσυντήρησης από τους επιχειρηματίες του κλάδου. Παράλληλα, θα πρέπει να περιοριστούν φαινόμενα απουσίας ελέγχου ή διαφορετικές απόψεις υπηρεσιών, που μπορεί να προκαλέσουν ανασφάλεια στον επιχειρηματία και να οδηγήσουν στην ανάπτυξη αθέμιτου ανταγωνισμού. Αποτελεί θέμα συζήτησης των επαγγελματιών του κλάδου, ότι η αντιμετώπιση αρνητικών φαινομένων θα μπορούσε να επιτευχθεί με επαναπροσδιορισμό της λειτουργίας των ελεγκτικών μηχανισμών με μια πιθανή ενοποίηση των φορέων ελέγχου, που αφορούν στην ασφάλεια των τροφίμων και γενικότερα τον υγειονομικό έλεγχο, σε έναν ενιαίο φορέα από τρεις που υπάρχουν σήμερα (ΕΦΕΤ, Υγειονομική Διεύθυνση, Τουριστική Αστυνομία).

Επικαιροποίηση νομοθετικού πλαισίου αδειοδότησης επιχειρήσεων υγειονομικού ενδιαφέροντος

Οι αλλαγές της νομοθεσίας που οδήγησαν σε γρήγορες διαδικασίες έκδοσης αδειών λειτουργίας (π.χ. γνωστοποίηση) καταγράφουν και αρνητικά φαινόμενα, όπως η λειτουργία μιας επιχείρησης εστίασης χωρίς να πληρούνται τα προβλεπόμενα της ισχύουσας υγειονομικής διάταξης, διότι δεν έχει ελεγχθεί για την ορθή λειτουργία και την τήρηση των νομοθετικών απαιτήσεων. Αυτό δημιουργεί άλλες φορές συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού και άλλες πρόβλημα βιωσιμότητας των επιχειρήσεων αυτών. Εδώ, θα πρέπει να υπάρχει μια επικαιροποίηση της υγειονομικής διάταξης και να ληφθεί μέριμνα, ώστε κάποιος εγκεκριμένος φορέας να ελέγχει την εγκατάσταση πριν λειτουργήσει και να μην πραγματοποιείται δειγματοληπτικά έλεγχος και μάλιστα σε μεταγενέστερο στάδιο.

7.3 Σύνοψη στρατηγικών προτάσεων – χρονοδιάγραμμα

Στρατηγική πρόταση	Εμπλεκόμενα μέρη	Χρόνος υλοποίησης		
		Βραχυπρόθεσμα (0-1 έτη)	Μεσοπρόθεσμα (1-3 έτη)	Μακροπρόθεσμα (3+ έτη)
Σχεδιασμός και υλοποίηση δράσεων κατάρτισης επαγγελματιών για την ανάπτυξη εξειδικευμένων δεξιοτήτων	Φορείς εκπαίδευσης/ κατάρτισης, Επαγγελματίες, Φορείς εκπροσώπησης επαγγέλματος		●	
Δυνατότητα πρόσβασης σε πηγές χρηματοδότησης για τις επιχειρήσεις εστίασης	Θεσμοί πολιτικής, Φορείς, Φορείς εκπροσώπησης επαγγέλματος		●	
Υιοθέτηση πρακτικών τεχνολογικής αναβάθμισης και εισαγωγή καινοτόμων χαρακτηριστικών στον κλάδο της εστίασης	Επαγγελματίες, Φορείς εκπροσώπησης επαγγέλματος		●	●
Ενημέρωση και συσπείρωση των επαγγελματιών του κλάδου	Επαγγελματίες, Φορείς εκπροσώπησης επαγγέλματος	●		
Κλαδική ή εθνική παρέμβαση στις διαδικτυακές πλατφόρμες αξιολόγησης	Επαγγελματίες, Φορείς εκπροσώπησης επαγγέλματος, Θεσμοί πολιτικής,		●	
Παρακολούθηση των αλλαγών στην κοινωνία της πληροφορίας και στον ψηφιακό μετασχηματισμό	Επαγγελματίες, Φορείς εκπροσώπησης επαγγέλματος	●	●	

Στρατηγική πρόταση	Εμπλεκόμενα μέρη	Χρόνος υλοποίησης		
		Βραχυπρόθεσμα (0-1 έτη)	Μεσοπρόθεσμα (1-3 έτη)	Μακροπρόθεσμα (3+ έτη)
Ενημέρωση καταναλωτών και των επαγγελματιών του κλάδου σε θέματα που αφορούν στην υγιεινή διατροφή, την επισήμανση και την υγιεινή – ασφάλεια τροφίμων	Επαγγελματίες, Φορείς εκπροσώπησης επαγγέλματος, Φορείς	●	●	
Ενίσχυση του κλάδου – Λήψη μέτρων για την επιβίωση των επιχειρήσεων του κλάδου	Θεσμοί πολιτικής, Φορείς, Φορείς εκπροσώπησης επαγγέλματος	●	●	
Πιστοποίηση επαγγέλματος	Θεσμοί πολιτικής, Φορείς, Φορείς, Φορείς εκπροσώπησης επαγγέλματος, Επαγγελματίες,			●
Εμπλουτισμός εκπαιδευτικού υλικού χειριστών τροφίμων και καθορισμός υποχρεωτικής εκπαίδευσης.	Θεσμοί πολιτικής, Φορείς, Φορείς, Φορείς εκπροσώπησης επαγγέλματος,		●	
Επαναπροσδιορισμός υγειονομικών ελεγκτικών μηχανισμών	Θεσμοί πολιτικής, Φορείς, Φορείς, Φορείς εκπροσώπησης επαγγέλματος,		●	
Επικαιροποίηση νομοθετικού πλαισίου αδειοδότησης επιχειρήσεων υγειονομικού ενδιαφέροντος	Θεσμοί πολιτικής, Φορείς, Φορείς, Φορείς εκπροσώπησης επαγγέλματος,		●	

Βιβλιογραφία

Δημοσιεύσεις στο διαδίκτυο

Ελληνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π). *Κατάλογος Επαγγελματικών Περιγραμμάτων*. Αθήνα, Διαθέσιμο στο: <https://www.eopper.gr/index.php/el/structure-and-program-certification/workings/katalogos-ep> [πρόσβαση στις 06 Ιουνίου 2021]

Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας & Ανθρώπινου Δυναμικού Ε.Ι.Ε.Α.Δ., 2019. *Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας, Ετήσια Έκθεση 2019*, Αθήνα. Διαθέσιμο στο: <https://imd.eiead.gr/> [πρόσβαση στις 06 Ιουνίου 2021]

Ελληνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π). *Εθνικό πλαίσιο προσόντων*, Αθήνα, Διαθέσιμο στο: <https://www.eopper.gr/index.php/el/qualification-certificate/introductionepp> [πρόσβαση στις 06 Ιουνίου 2021]

Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ), 2021. *Νέα προγραμματική περίοδος 2021–2027*. Αθήνα, Διαθέσιμο στο: <https://www.espa.gr/el/Pages/newprogperiod21-27.aspx> [πρόσβαση στις 06 Ιουνίου 2021]

Θανόπουλος, Γ. & Γιακούλας, Δ. (2021) *Έρευνα ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ για την πανδημία του κορωνοϊού: Στάσεις και αντιλήψεις για τις επιπτώσεις στην οικονομία και την κοινωνία*, Αθήνα: ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ, σσ 32. Διαθέσιμο στο: <https://imegsevee.gr/> [πρόσβαση στις 06 Ιουνίου 2021]

ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ (2019), *Έκθεση ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ 2019 για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις*. Αθήνα: ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ. Διαθέσιμο στο: <https://imegsevee.gr/> [πρόσβαση στις 06 Ιουνίου 2021]

Επαγγελματικό Επιμελητήριο Αθηνών, 2020, *Έρευνα για την πορεία της επιχειρηματικότητας εν μέσω πανδημίας. Ευρήματα που προκύπτουν*. Αθήνα, Διαθέσιμο στο: <https://www.eea.gr/epikairotita-eea/megali-erevna-tou-e-e-a-me-tin-opinion-poll-gia-tin-poria-tis-epichirimatikotitas-en-meso-pandimias-ria-enrimate-prokiptoun/> [πρόσβαση στις 06 Ιουνίου 2021]

Μανδραβέλης Ε., 2019. Στο 1,5 δισ. ο τζίρος της αγοράς delivery. *Η Καθημερινή*, 19 Αυγούστου. Διαθέσιμο στο: <https://www.kathimerini.gr/economy/local/1038769/sto-1-5-dis-o-tziros-tis-agoras-delivery/> [πρόσβαση στις 06 Ιουνίου 2021]

Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών, (Σ.Ε.Β.),2020. *Ποιες είναι οι ψηφιακές δεξιότητες και πώς συνδέονται με τα επαγγέλματα*. Αθήνα, Διαθέσιμο στο: https://www.sev.org.gr/Uploads/Documents/2020-05-11_SR_Digital_skills_FINAL.pdf

Κηλύδη Ν., 2020., Η καινοτομία στο εστιατόριο πέρα από τις συνταγές, *Tour Market*. 20 Ιανουαρίου. Διαθέσιμο στο: <https://www.tour-market.gr/i-kenotomia-sto-estiatorio-pera-apo-syntages-ke-menou/> [πρόσβαση στις 06 Ιουνίου 2021]

National Restaurant Association,2019. 21 *clever restaurant innovations*, Available at: <https://restaurant.org/articles/news/20-clever-restaurant-innovations> [accessed 06 june 2021]

The World’s best Restaurants, 2019. Available at: <https://www.theworlds50best.com/list/1-50> [accessed 06 june 2021]

Άρθρο επιστημονικού περιοδικού

Pilar Opazo, 2012. Discourse as driver of innovation in contemporary haute cuisine: The case of elBulli restaurant. *International Journal of Gastronomy and Food Science* 1 (2012) pp.82–89

Βάσεις δεδομένων

Ελληνική Στατιστική Αρχή, 2018, *Στατιστικό Μητρώο Επιχειρήσεων 2016–2018* [Online]. Πειραιάς: Ελληνική Στατιστική Αρχή. Διαθέσιμο στο: <https://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SBR01/> [πρόσβαση στις 06 Ιουνίου 2021]

Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία, 2018. *Structural Business Statistics 2016–2018* [Online]. Βρυξέλλες. Διαθέσιμο στο: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/structural-business-statistics/data/database> [πρόσβαση στις 06 Ιουνίου 2021]

Ευρωπαϊκό σύστημα ταξινόμησης δεξιοτήτων, ικανοτήτων, προσόντων και επαγγελμάτων (ESCO), 2020, *Ταξινόμηση Επαγγελμάτων – Διευθυντής Εστιατορίου*. Βρυξέλλες. Διαθέσιμο στο: <https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation?resetLanguage=true&newLanguage=el> [πρόσβαση στις 06 Ιουνίου 2021]

Ομάδα εμπειρογνομώνων και πληροφορητές

Ομάδα εμπειρογνομώνων:

- Καββαθάς Γεώργιος (Πρόεδρος ΓΣΕΒΕΕ και Πανελλήνιας Ομοσπονδίας, Εστιατορικών & Συναφών Επαγγελμάτων)
- Τάτσης Χρήστος, Πρόεδρος Σωματείο Καφέ – Μπαρ Εστιατορίων και συναφών επαγγελμάτων Ιωαννίνων «Παμβώτης». Ιδιοκτήτης Καταστημάτων εστίασης (Μπουκιά- Μπουκιά, Όμιλος)
- Τσιάβος Ιωάννης, Ιδιοκτήτης εστιατορίου Φιλέματα, πρώην διοικητικό στέλεχος τουριστικών επιχειρήσεων του εξωτερικού, καθηγητής στο ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ Τουριστικών Επαγγελμάτων, μέλος της επιτροπής τουρισμού του Δήμου Ιωαννιτών

Σύνολο πληροφορητών:

- Ρίζος Ιωάννης – Διαχειριστής εταιρείας Γ.ΡΙΖΟΣ-Ν.ΡΙΖΟΣ Ο.Ε- Μπουγατσοπωλεία ΤΙΡ ΤΟ) (Συνέντευξη 06/1/2020)
- Ζαρκάδας Αριστείδης – Διαχειριστής καταστημάτων εστίασης εταιρείας Λ.ΚΑΤΕΡΗΣ Κ ΣΙΑ Ο.Ε (Συνέντευξη 09/1/2020)
- Καββαθάς Γεώργιος – Πρόεδρος Πανελλήνιας Ομοσπονδίας, Εστιατορικών & Συναφών Επαγγελμάτων (Συνέντευξη 15/1/2020)
- Παπαδόπουλος Κωνσταντίνος – Διαχειριστής εστιατορίων ΑΘΗΝΑΙΚΟΝ (Συνέντευξη 30/1/2020)
- Σταύρακας Ανδρέας – Διαχειριστής εταιρείας κέτερινγκ ΣΤΑΥΡΑΚΑΣ Α.Ε (Συνέντευξη 18/02/2020)
- Μπέζας Μιχαήλ – Νόμιμος εκπρόσωπος καταστημάτων εστίασης και ξενοδοχείων ΙΚΤΙΝΟΣ Α.Ε, ΣΩΤΗΡΙΑΔΗΣ Α.Ε (Συνέντευξη 19/02/2020)
- Σιάνος Ιωάννης – Ιδιοκτήτης καταστημάτων εστίασης και ξενοδοχείου (Συνέντευξη 28/02/2020)
- Κόκκινος Παναγιώτης – Διαχειριστής καταστήματος εστίασης ΣΟΛΔΑΤΟΥ Β.-ΚΟΚΚΙΝΟΣ Π. Ε.Ε (Συνέντευξη 05/03/2020)

Ομάδες εστιασμένης συζήτησης

1η Ομάδα εστιασμένης συζήτησης – Παράγοντες αλλαγής επαγγέλματος (Ιωάννινα, 06/03/2020)

- Τάτσης Χρήστος, Πρόεδρος Σωματείου Καφέ – Μπαρ Εστιατορίων και Συναφών Επαγγελμάτων Ιωαννίνων «Παμβώτης». Ιδιοκτήτης Καταστημάτων εστίασης «Μπουκιά – Μπουκιά»
- Βόβολης Βασίλειος, μέτοχος στην εταιρεία ΛΟΦΟΣ Α.Ε (κατάστημα εστίασης – ξενοδοχείο)
- Ζαρκάδας Αριστείδης, διαχειριστής καταστημάτων μαζικής εστίασης, ΜΥΣΤΑΓΩΓΙΑ-ΖΥΘΟΡΥΧΕΙΟ
- Γεωργούλης Ανδρέας, σεφ – μέτοχος καταστήματος εστίασης
- Ζήκος Μηλιτιάδης, προϊστάμενος Περιφερειακής Διεύθυνσης Ηπείρου του ΕΦΕΤ

2η Ομάδα εστιασμένης συζήτησης – Δεξιότητες επαγγέλματος (Ιωάννινα, 24/09/2020)

- Τάτσης Χρήστος, Πρόεδρος Σωματείο Καφέ – Μπαρ Εστιατορίων και συναφών επαγγελμάτων Ιωαννίνων «Παμβώτης». Ιδιοκτήτης Καταστημάτων εστίασης (Μπουκιά- Μπουκιά, Όμιλος)
- Τσιάβος Ιωάννης, Ιδιοκτήτης εστιατορίου Φιλέματα, πρώην διοικητικό στέλεχος τουριστικών επιχειρήσεων του εξωτερικού, καθηγητής στο ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ Τουριστικών Επαγγελμάτων, μέλος της επιτροπής τουρισμού του Δήμου Ιωαννιτών

Συντονισμός

Παπαδόπουλος Δημήτριος, επιστημονικός συνεργάτης ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

Βιογραφικό σημείωμα επιστημονικού συνεργάτη

Ο Παπαδόπουλος Δημήτριος είναι απόφοιτος του τμήματος σπουδών Γεωπονίας του Α.Π.Θ., με πιστοποιητικό τίτλο σπουδών μεταπτυχιακού επιπέδου (Integrated Master). Έχει αποκτήσει μεταπτυχιακούς τίτλους στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, στα τμήματα Διασφάλισης Ποιότητας και Διαχείρισης Αποβλήτων.

Τα τελευταία 20 έτη δραστηριοποιείται στον χώρο της παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών και μελετητικού έργου σε επιχειρήσεις και οργανισμούς, με σκοπό την οργάνωση επιχειρήσεων μαζικής εστίασης και της βιομηχανίας τροφίμων και την ανάπτυξη και εφαρμογή συστημάτων διαχείρισης ποιότητας. Το εύρος της επαγγελματικής εμπειρίας αναδεικνύεται από την συγγραφή μελετών και εφαρμογή συστημάτων ποιότητας σε 300 περίπου επιχειρήσεις και την συγγραφή αρχών HACCP σε περισσότερες από 100 επιχειρήσεις μαζικής εστίασης. Παράλληλα, διαθέτει 15ετή εμπειρία ως επιθεωρητής συστημάτων διαχείρισης ασφάλειας τροφίμων και είναι εγγεγραμμένος στα μητρώα εκπαιδευτών του ΕΟΠΠΕΠ, του ΛΑΕΚ και του ΕΦΕΤ με ιστορικό διδασκαλίας 4.300 ωρών.

Διαθέτει πλούσιο μελετητικό έργο στην καταγραφή τοπικών και παραδοσιακών προϊόντων, με εξειδίκευση στο τομέα τροφίμων, την πιστοποίηση προϊόντων, την αναδιοργάνωση οργανισμών ενώ παράλληλα έχει συμμετάσχει σε Ευρωπαϊκά Προγράμματα ως συντονιστής ή μέλος της ομάδας έργου αυτών.

Σύντομα βιογραφικά σημειώματα ομάδας έργου ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

Παρασκευάς Λιντζέρης

Εκτελεστικός Διευθυντής του Ινστιτούτου από την ίδρυσή του (2007), με βασική αρμοδιότητα και ευθύνη τον συντονισμό και την εποπτεία των επιχειρησιακών δράσεων του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ. Στο πλαίσιο του Εργαστηρίου πρόγνωσης και παρακολούθησης αλλαγών στα επαγγέλματα, ήταν υπεύθυνος του προγραμματισμού, σχεδιασμού και αξιολόγησης της δράσης, με έμφαση στην διαμόρφωση και εξειδίκευση του υποδείγματος της διάγνωσης και ανάλυσης δεξιοτήτων του επαγγέλματος.

Πέτρος Πρωτοπαπαδάκης

Επιστημονικό στέλεχος στο Ινστιτούτο από το 2011, συμμετέχει στον σχεδιασμό και την υποστήριξη ερευνητικών, μελετητικών και επιστημονικών δράσεων του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ με έμφαση στα πεδία της επιχειρηματικότητας. Στο πλαίσιο του Εργαστηρίου, συμμετείχε στον σχεδιασμό της μεθοδολογίας, την προτυποποίηση κάθε σταδίου και την παρακολούθηση της υλοποίησης των Οδικών χαρτών, συντονίζοντας τους επιστημονικούς συνεργάτες του Ινστιτούτου με βάση τους στόχους της δράσης.

Αντώνης Αγγελάκης

Επιστημονικό στέλεχος του Ινστιτούτου από το 2013, με κύρια δραστηριότητα στα πεδία διαχείρισης καινοτομίας, τεχνολογικών πολιτικών, ψηφιακού μετασχηματισμού και υποστήριξης συνεργατικών σχηματισμών. Στο πλαίσιο της δράσης, συμμετείχε στον σχεδιασμό της μεθοδολογίας με έμφαση στη διαμόρφωση και εξειδίκευση του υποδείγματος της ανάλυσης των παραγόντων αλλαγής που επιδρούν στα επαγγέλματα.

Αναστασία Αυλωνίτου

Διευθύντρια Διοικητικών Υπηρεσιών του Ινστιτούτου από το 2007, συντονίζει και οργανώνει τις διοικητικές διαδικασίες του φορέα, καθώς και όλες τις δράσεις που σχετίζονται με την υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων έργων. Στο πλαίσιο του Εργαστηρίου πρόγνωσης και παρακολούθησης αλλαγών στα επαγγέλματα, συμμετείχε στον συντονισμό και επιστημονική παρακολούθηση του συνόλου της υλοποίησης της δράσης.

Ελένη Μόκα

Επιστημονικό στέλεχος του Ινστιτούτου από το 2009, ασχολείται με τον σχεδιασμό, την οργάνωση, την υλοποίηση και την παρακολούθηση έργων και μελετών, καθώς και με θέματα προβολής και οπτικοποίησης δεδομένων του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ. Στο πλαίσιο του Εργαστηρίου, συμμετείχε στην διαμόρφωση της μεθοδολογικής και οπτικής προσέγγισης της δράσης.

Ιωάννα Προφύρη

Επιστημονικό στέλεχος του Ινστιτούτου από το 2012, ασχολείται ερευνητικά κυρίως με τα θέματα των έμφυλων ανισοτήτων και γενικότερα των διακρίσεων στον τομέα της απασχόλησης και της κοινωνικής πολιτικής. Στο πλαίσιο της δράσης, συμμετείχε στην επιστημονική παρακολούθηση της συγγραφής του παρόντος Οδικού χάρτη.

Η παρούσα μελέτη υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του Υποέργου 2 «Εργαστήριο πρόγνωσης και παρακολούθησης παραγόντων αλλαγής του παραγωγικού περιβάλλοντος κλάδων και επαγγελμάτων» του έργου «Παρεμβάσεις της ΓΣΕΒΕΕ για τη συστηματική παρακολούθηση και πρόγνωση αλλαγών του παραγωγικού και επιχειρηματικού περιβάλλοντος των μικρομεσαίων επιχειρήσεων» με κωδικό ΟΠΣ 5003864. Το έργο συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα & Καινοτομία 2014-2020».

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης